

ת"פ (באר שבע) 5683-02-23 - מדינת ישראל-פמ"ד נ' מירזה דומברזה-בעצמו

ת"פ (באר-שבע) 5683-02-23 - מדינת ישראל-פמ"ד נ' מירזה דומברזה -בעצמו ואח'מחוזי באר-שבע
ת"פ (באר-שבע) 5683-02-23
מדינת ישראל-פמ"ד

נגד

1. מירזה דומברזה -בעצמו
 - ע"י ב"כ עו"ד אליז קסנטיני ותמיר לביא
 2. ישראל קטייב -בעצמו
 - ע"י ב"כ עו"ד חן בן חיים
 3. בנימין שלומוב -בעצמו
 - ע"י ב"כ עו"ד עידו פורת
 4. יוסי אברהם -בעצמו
 5. תמיר אברהם -בעצמו
 - ע"י ב"כ עו"ד שחר חצרוני
- בית המשפט המחוזי בבאר-שבע
[09.09.2024]
כבוד השופט יובל ליבדרו
גזר דין
מבוא

1. נאשמים 1-5 (להלן: "הנאשמים") הורשעו על-פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן (להלן: "כתב האישום") בעבירות שונות.
- נאשמים 1-3 הורשעו בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, שינוי זהות של רכב, כליאת שווא ושיבוש מהלכי משפט, עבירות לפי סעיפים 402(ב), 413ט, 377 רישא ו-244 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), ונאשמים 4-5 הורשעו בעבירה של סיוע לשוד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) + 31 לחוק העונשין.
2. במסגרת הסדרי הטיעון הגיעה המאשימה להסכמות עונשיות שונות עם הנאשמים:
- בענינים של נאשמים 1-3 הגיעו הצדדים ל"הסדר טווח" לפיו המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש של 6 שנות מאסר בניכוי ימי המעצר בעוד שההגנה תטען לעונש באופן חופשי.
- בענינו של נאשם 1 הוסכם כי המאשימה תעתור להפעיל את המאסר על תנאי למשך שנה התלוי ועומד כנגד נאשם 1 במצטבר לעונש שיוטל עליו במסגרת תיק זה ונאשם 1 יוכל לעתור להפעילו בחופף (באופן מלא או חלקי).

בעניינו של נאשם 3 הוסכם שהמאשימה תוכל לעתור לכך ששנה מתוך העונש שיוטל על הנאשם בתיק שבכותרת תרוצה בחופף לעונש מאסר של 3.5 שנים אותו נושא נאשם 3 במסגרת תיק אחר בעוד שנאשם 3 יוכל לעתור לכך שהמאסר שיוטל על הנאשם בתיק שבכותרת ירוצה כולו בחופף לעונש המאסר שאותו כבר מרצה נאשם 3. עוד הוסכם כי המאשימה ונאשמים 1-3 יעתרו במשותף לעונשים של מאסר על תנאי ופיצוי בסך של 20,000 ₪ כל אחד, שישולם קודם לדיון הטיעונים לעונש. כן הוסכם שהמאשימה תוכל לעתור לפסילת רישיון נהיגה על תנאי בענינם של אלה.

בנוסף הוסכם שרכב אאוטי שנתפס, הקשור לנאשם 3, יוחזר לבעליו בכפוף לחילוט של 17,000 ₪ לטובת אוצר המדינה. עוד הוסכם, שרכב סקודה שנתפס יחולט אף הוא לטובת אוצר המדינה. באשר לנאשמים 4 ו-5 הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית בכל הקשור לרכיב המאסר, והוסכם שכל צד יטען לעונש באופן חופשי. לצד זאת, הוסכם בעניינם על פיצוי של 20,000 ₪ כל אחד, שישולם קודם לדיון הטיעונים לעונש, כשגם בעניינם הוסכם שהמאשימה תוכל לעתור לפסילת רישיון נהיגה על תנאי.

כתב האישום

3. מעובדות כתב האישום עולה כי ש' ב' יליד 1968 (להלן: "המתלונן" או "נפגע העבירה"), א' ב' ילידת 1975 (להלן: "המתלוננת" או "נפגעת העבירה") ובנם א' ב' קטין יליד 2007 (להלן: "הקטין"), התגוררו במועד הרלוונטי לכתב האישום בבית קרקע דו-קומתי ב.... (להלן: "הבית").

בין הנאשמים קיימת היכרות מוקדמת לאירוע מושא כתב האישום. נאשמים 4 ו-5 הם אחים. בין המתלוננים לבין הנאשמים אין היכרות מוקדמת.

במועד הרלוונטי לכתב האישום המתלונן החזיק בממ"ד בקומת הקרקע של הבית (להלן: "הממ"ד") כספת גדולה (להלן: "הכספת") אשר הכילה, בין היתר, סכום גבוה של כסף מזומן שאינו ידוע במדויק (להלן: "הכסף") וכן תכשיטים ושעונים יקרי ערך בשווי מוערך של קרוב ל-400,000 ₪ (להלן: "התכשיטים"). הממ"ד היה נעול במפתח ואזעקה שמחוברת למוקד והכספת הייתה נעולה באמצעות מפתח וקוד הידוע למתלונן בלבד.

בנוסף לכך, המתלוננים החזיקו בחדר השינה שבקומה העליונה בבית, בתוך חדר הארונות, כספת נוספת ובה מעט כסף ותכשיטים לא יקרים (להלן: "כספת חדר השינה").

במועד שאינו ידוע במדויק עובר לתאריך 19.12.2022, נודע לנאשמים, בדרך שאינה ידועה במדויק, על אודות קיום הכספת בבית המתלונן, וכן נודע להם כי רק המתלונן יוכל לפתוח את הממ"ד ואת הכספת. בעקבות האמור, נאשמים 1-3, יחד עם אחר, קשרו קשר לבצע פשע - לשדוד את המתלוננים בבית ולגנוב את רכושם שהחזיקו בכספת. במסגרת הקשר סוכם בין הנאשמים כי נאשמים 1-3 (להלן: "שלושת הנאשמים") יבצעו את השוד, כאשר האחר יתצפת אחר תנועות המתלונן וידווח לנאשמים האם המתלונן נמצא בבית בטרם יבוצע השוד.

עוד סוכם, כי נאשמים 4 ו-5 יסייעו להם בכך שנאשם 4 יהיה בקשר טלפוני עם כל המעורבים במהלך השוד, ונאשם 5 ימלט את נאשמים 1-3 מאילת לאחר השוד עם הרכוש הגנוב, באמצעות רכב אאודי השייך לנאשם 3 (להלן: "רכב האאודי").

לצורך מימוש הקשר הנ"ל, שלושת הנאשמים הצטיידו ברכב מסוג סקודה הרשום על שם אחר ובלוחיות זיהוי נוספות השייכות לרכב אחר מסוג מזדה (להלן: "לוחיות הזיהוי לזיוף").

בנוסף לכך, במסגרת הקשר הנ"ל, שלושת הנאשמים הצטיידו בשני חפצים הנחזים להיות אקדחים (להלן: "האקדחים"), באזיקונים מפלסטיק, בכפפות, בכיסויים לפניים ובתיקי בד. הנאשמים והקושר הנוסף הצטיידו במספר טלפונים ניידים שישמשו אותם במהלך הקשר הנ"ל בלבד (להלן: "הטלפונים המבצעים").

בתאריך 26.12.2022, סמוך לשעה 16:35, כששלושת הנאשמים שהו בדימונה במקום שאינו ידוע במדויק למאשימה, הם החליפו את לוחיות הזיהוי של רכב הסקודה בלוחיות הזיהוי לזיוף (להלן: "הרכב המזויף").

במסגרת הקשר הנ"ל, בתאריך 26.12.2022, בשעות הערב, שלושת הנאשמים הגיעו ברכב המזויף לאילת ושכרו חדר במלון כשהם נרשמים על שם אדם אחר (להלן: "המלון").

בתאריך 28.12.2022, החל משעות הבוקר, במסגרת הקשר, ערך הקושר הנוסף מעקב רגלי ורכוב באמצעות רכב ששייך לחברו, אחר תנועות המתלונן ברחבי אילת, תוך שהוא בקשר טלפוני עם מי משלושת הנאשמים וכן עם נאשם 4 באמצעות הטלפונים המבצעים.

בשעה 14:16 דיווח הקושר הנוסף לנאשם 3 כי המתלונן הגיע לביתו וסמוך לאחר מכן נמלט מאילת. בעקבות הדיווח האמור לעיל, במסגרת הקשר, בתאריך 28.12.2022, בסמוך לשעה 14:16, שלושת הנאשמים יצאו מהמלון כשהציוד ברשותם, ונסעו ברכב המזויף לעבר הבית. במועד הנ"ל, בשעה 14:30 לערך, הגיעו שלושת הנאשמים אל החניה שליד הבית, יצאו מהרכב כשהציוד ברשותם וכשהם עוטים כפפות לידיהם ופניהם רעולות, וניגשו לשער הכניסה של חצר הבית. באותה העת המתלוננים שהו בביתם.

כאשר המתלונן עמד בקרבת דלת הכניסה לבית שהייתה פתוחה, הוא הבחין באחד משלושת הנאשמים שנשען על השער, שאל אותו האם הוא שליח ונענה בחיוב. המתלונן התקרב אל השער ונשען עליו עם ידו השמאלית. במעמד זה, מי משלושת הנאשמים שעמד ליד השער, תפס את ידו השמאלית של המתלונן ואמר לו "הבן שלך א' עושה בעיות" או מילים דומות לאלה. המתלונן שאל אילו בעיות עושה בנו ופתח את השער. בשלב זה, נאשמים 1-3 התפרצו אל תוך החצר, כשמי מהם מחזיק באחד מהאקדחים בידו. המתלונן התרחק מהשער, רץ לעבר דלת הכניסה לבית וצעק למתלוננת שיש שוד. שלושת הנאשמים רדפו אחרי המתלונן וכשהשיגו אותו בכניסה לבית, הפילו אותו ארצה, תפסו אותו בידו השמאלית, עיקמו אותה לאחור והלמו בפניו של המתלונן ובצלעותיו. המתלונן ניסה להשתחרר מאחיזת שלושת הנאשמים, אך לא הצליח והם הכניסו אותו לתוך הבית אל קומת הקרקע.

במקביל לכך, הקטין התקרב אל דלת הכניסה, הבחין במתרחש, רץ במדרגות, נכנס אל אחד החדרים בקומה העליונה בבית (להלן: "החדר") וסגר את הדלת. אחד משלושת הנאשמים (להלן: "הנאשם השומר") עלה לקומה העליונה כשהוא מחזיק באקדח בידו, פרץ לחדר והורה לקטין לשבת על המיטה. בהמשך לכך, הנאשם השומר יצא מהחדר, ניגש אל המתלוננת אשר יצאה מחדר השינה לשמע ההתרחשות, הכניסה באיומי האקדח לחדר והושיבה על המיטה ליד הקטין. הנאשם השומר סגר את דלת החדר ונעמד מול המתלוננת והקטין, תוך שהוא מכוון אליהם את האקדח. המתלוננת שאלה את הנאשם השומר מי הוא. בהסתמך על מידע מוקדם שנאסף במסגרת הקשר, השיב הנאשם השומר שיש למתלוננת ילד בגרמניה, נקב בשמו ואמר שהם "במעקב עליו" או מילים דומות לאלה, והכל כדי להטיל אימה על המתלוננת. המתלוננת נבהלה ושאלה את הנאשם השומר מה הוא רוצה, והנאשם השומר השיב כי הם "באו לממ"ד" וכי המתלוננת "יודעת בדיוק מה יש שם" או מילים דומות לאלה, כשהוא מתכוון לכספת הגדולה. בשלב מסוים, השעון החכם מסוג "אפל" שענדה המתלוננת על ידה צלצל ובתגובה הנאשם השומר צעק לעברה: "מה את עושה? למי חייגת?", הוריד את השעון מידה של המתלוננת, הטיח אותו בקיר או ברצפה וריסק אותו. בנוסף לכך, הנאשם השומר שאל את המתלוננת ואת הקטין האם יש עליהם טלפונים ניידים והם הראו לו שאין.

במקביל לכך, שני הנאשמים האחרים (להלן: "שני הנאשמים") החזיקו את המתלונן בשתי ידיו, אותן עיקמו לאחור, הושיבו אותו על הברכיים במסדרון ודרשו ממנו לפתוח את הממ"ד, תוך שהם מבהירים כי הם יודעים שיש שם כספת. המתלונן טען כי אין לו כספת בממ"ד, אלא רק בחדר השינה והציע להראות אותה לשני הנאשמים. המתלונן עלה במדרגות לקומה העליונה, מובל על-ידי שני הנאשמים, כשאחד מהם מחזיק באקדח, נכנס לחדר הארונות שבחדר השינה והראה לשני הנאשמים את הכספת הקטנה. כמו כן, המתלונן פתח מגירות הארון בהן החזיק בשעונים ישנם וכסף בסכום נמוך שאינו ידוע במדויק. הנאשמים נטלו את התכולה של הכספת בחדר השינה ושל המגירה וחזרו ודרשו מהמתלונן להוביל אותם לכספת שבממ"ד.

בשלב זה, אחד משני הנאשמים נכנס לחדר ואמר לנאשם השומר שהמתלונן "עושה בעיות" וכי "אם הוא ימשיך ככה", על הנאשם השומר לירות לקטין ברגל או מילים דומות לאלה. לשמע הדברים, המתלוננת התחננה בפני הנאשם השומר שלא יפגע בקטין והוא הרגיעה באמרו "אל תדאגי גם לי יש ילדים ואני לא פוגע בילד" או מילים דומות לאלה. בשלב זה או בסמוך לכך, אחד משני הנאשמים שניגש אל החדר, אמר לנאשם השומר להפריד בין המתלוננת לבין הקטין ולקשור אותם. המתלוננת ביקשה מהנאשם השומר לא להפריד בינה לבין בנה הקטין והוא הוביל את המתלוננת ואת הקטין יחד לחדר השינה, שם הושיב אותם על הספה ואזק את ידיהם מאחורי הגב ואת רגליו של הקטין באמצעות האזיקונים. בשלב מסוים המתלוננת הצליחה לשחרר את ידיה מהאזיקונים, וכשהנאשם השומר הבחין בכך הוא צעק על המתלוננת, קילל אותה ואזק את ידיה מקדימה באמצעות מספר אזיקונים, בצורה הדוקה, ונותר לשמור מקרוב על המתלוננת והקטין, תוך שהוא ממשיך לכוון לעברם את האקדח.

במקביל לכך, שני הנאשמים הובילו את המתלונן במדרגות לקומת הקרקע לאזור של הממ"ד. בקומת הקרקע המתלונן דחף את שני הנאשמים בניסיון לברוח מהבית. בתגובה לכך, שני הנאשמים החלו לתקוף את המתלונן בכך שבעטו וחיבטו בפניו ובגופו עד שהמתלונן הרגיש כי הוא עומד לאבד את הכרתו. בנוסף לכך, מי משני הנאשמים איים על המתלונן באמרו שאם ימשיך להתנגד "הוא יקבל דקירה" או מילים דומות לאלה. כתוצאה מהאלימות והאימים בהם נקטו השודדים כאמור לעיל, המתלונן הסכים לפתוח את הממ"ד ואת הכספת וכן לדרישת שני הנאשמים נטרל את האזעקה והם נכנסו לממ"ד. המתלונן נטל את המפתח של הכספת אשר היה מוחבא מעל המזגן בממ"ד ושני הנאשמים הושיבו את המתלונן על הרצפה ליד הכספת על מנת שיפתח אותה באמצעות המפתח והקוד. בשלב זה, המתלונן שוב ניסה להשתחרר משני הנאשמים ולברוח, אך מי משני הנאשמים היכה את המתלונן מספר פעמים באמצעות אגרופו בפניו והמתלונן החל לדמם. גם במעמד זה, מי משני הנאשמים איים על המתלונן באמרו ש"יקבל דקירה".

בעקבות כך המתלונן ביקש משני הנאשמים להפסיק להכותו והסכים לפתוח את הכספת. המתלונן פתח את הכספת והחל להעביר את הכסף והתכשיטים לתיקים שנתנו לו שני הנאשמים. בשלב מסוים שני הנאשמים דחפו את המתלונן הצידה והחלו להעמיס בעצמם את הכסף והתכשיטים לתוך התיקים.

לאחר ששני הנאשמים סיימו לרוקן את הכספת, הם הובילו את המתלונן לחדר השינה בקומה העליונה, השכיבו אותו על הספה ליד המתלוננת והקטין ואזקו אותו הדוק באמצעות מספר איזיקונים, כשידיו לאחור, כל זאת כאשר המתלונן ממשיך לדמם מפניו. במעמד זה, שלושת הנאשמים דרשו מהמתלונן לדעת היכן נמצא מכשיר ה-DVR של הבית ולאחר שהמתלונן הפנה אותם לחדר הארונות, הם נטלו את מכשיר ה-DVR לידיהם בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין. בשלב מסוים, שלושת הנאשמים דרשו מהמתלונן שלא יתלונן במשטרה ואיימו עליו באמרם שהם יודעים "איפה הם ואיפה העסק שלו" או מילים דומות לאלה. בהמשך לכך, שלושת הנאשמים טענו כי על המתלוננים והקטין לחכות "שבע דקות" כדי ש"מישהו לבוא לשחרר אותם" או מילים דומות לאלה.

בשעה 15:00 לערך, שלושת הנאשמים יצאו מהבית כשהתיקים עם הכסף, התכשיטים, התכולה של הכספת הקטנה ושל המגירות ומכשיר ה-DVR בידיהם (להלן: "הרכוש הגנוב"), כשהם מתכוונים לשלול אותם שלילת קבע מהמתלוננים, העמיסו אותם ואת הציוד לרכב המזויף ונסעו למלון. במסגרת הקשר ולשם קידומו, במהלך שהותם של נאשמים 1-3 באילת, במהלך השוד ומיד לאחר סיומו, נאשם 4 היה בקשר טלפוני עם מי מבין שלושת הנאשמים באמצעות הטלפונים המבצעיים ובאותה עת גם היה לסירוגין בקשר עם נאשם 5.

בסמוך לשעה 16:30 נאשם 4 הגיע לביתו של נאשם 5 בדימונה ושם המתין ליתר הנאשמים. בסמוך לאחר יציאת שלושת הנאשמים מהבית, הצליחו המתלוננים והקטין להשתחרר מהאיזיקונים והזעיקו משטרה. המתלונן פונה לטיפול רפואי במרכז הרפואי "יוספטל" כשהוא סובל מהמטומות מרובות בפנים ובגופו, חתך מתחת לעין ימין, לצרציה באוזן שמאל וקרע בעור התוף משמאל. פצעיו של המתלונן בפניו ובאוזן נסגרו בהדבקה. בהמשך, בתאריך 01.01.2023, המתלונן פנה לטיפול רפואי בקופת-חולים כשהוא סובל מכאבים בכלוב הצלעות משמאל ובמרפק יד שמאל.

בהמשך לכך, במועד הנ"ל בסמוך לפני השעה 15:55, במסגרת הקשר ולשם קידומו, נאשם 5 יצא ברכב האאודי מדימונה על מנת למלט מי משלושת הנאשמים וכן את הרכוש הגנוב מאילת.

נאשם 5 הגיע למלון בשעה 17:25, וחבר לשלושת הנאשמים.

במועד הנ"ל, נאשמים 1, 2, 3 ו-5, העמיסו יחד את התיקים שבהם, בין היתר, הרכוש הגנוב, לתוך רכב האאודי ונאשמים 3 ו-5 נמלטו ברכב האאודי מאילת לביתו של נאשם 5 בדימונה, שם המתין להם נאשם 4.

סמוך לאחר מכן, נאשמים 1 ו-2 נסעו במונית מאילת והגיעו לדימונה גם הם. בהמשך לכך, בשלב ובמקום שאינם ידועים במדויק למאשימה, הנאשמים חילקו את השלל.

בהמשך לכך, בשעות הערב, הנאשמים או מי מהם ביקשו מבנו החורג של נאשם 4, ש' ס', קטין יליד 06.02.2006 (להלן: "הקטין"), להגיע לאילת, להחליף את לוחיות הזיהוי של הרכב המזויף ללוחיות הזיהוי המקוריות ולמלט את רכב הסקודה מאילת וזאת בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי. בתמורה לכך שילמו הנאשמים או מי מהם לקטין סך של כ-14,800 ₪.

הקטין פנה למכרו (להלן: "הבגיר") והציע לו לסייע לו לבצע את המשימה בתמורה לתשלום. הבגיר הסכים לסייע לקטין בתמורה ל-2,000 ₪ וגייס את חברו, בגיר נוסף, להסיע אותם לאילת ברכב שהיה ברשותו, בתמורה ל-600 ₪. עובר לתאריך 29.12.2022, מעט אחר חצות, הקטין ושני הבגירים הגיעו לאילת ברכב של הבגיר הנוסף, אך בהגיעם לרכב המזויף, עוכבו השלושה על-ידי שוטרים לבדיקה שגרתית. בהמשך לכך הרכב המזויף והכסף שניתן לקטין על-ידי הנאשמים נתפסו על ידי המשטרה.

תסקירים

4. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1 עלה כי זה כבן 43, נשוי בשנית ואב ל-2 ילדים שנולדו לו משתי מערכות יחסים שונות, נישא בשנית במהלך מעצרו ובנו הפעוט נולד במהלך מעצרו, טרם מעצרו התגורר עם אשתו באשקלון עבד באופן מזדמן בתחום ההובלות, עלה מגרוזיה עם אשתו וללא הוריו בהיותו בן 25, לדבריו סיים לימודים תיכוניים, שירות צבאי ותואר במשפטים בארץ מוצאו, כשהבין שאין ביכולתו לעבוד בארץ בתחום זה ללא הכשרה פנה לעבוד בעבודות מזדמנות, שלל עבר פלילי בארץ מוצאו, החל בפעילות פלילית שנתיים אחר עלייתו וריצה מאסר ממושך בגין עבירת שוד אותו סיים לרצות כשנה וחצי קודם למעצרו בתיק זה.

נאשם 1 הודה בפני השירות בביצוע העבירות, הביע חרטה על התנהגותו האלימה והביע אמפטיה כלפי נפגעי העבירה. נאשם 1 תאר קשיי הסתגלות וקשיים כלכליים לאחר שהשתחרר ממאסר קודם ומסר כי חבר לגורמים שוליים במטרה להפיק רווח כלכלי מהיר.

שירות המבחן התרשם כי נאשם 1 מגלה מוטיבציה מילולית להימנע ממעורבות פלילית על רקע הולדת בנו ונישואי הטרניים. לצד זאת, ההתרשמות היא שנאשם 1 חווה משבר של דחיה וחוסר שייכות בעקבות עלייתו לארץ, חבר לחברה שולית, בעל מאפייני אישיות ילדותיים, מתקשה בדחיית סיפוקים והצבת גבולות, מגמיש את גבולותיו בעת משבר, מתקשה לגייס כוחות לעריכת שינוי בחייו, מבטא דפוסי חשיבה והתנהגות עבריינית, על אף הצהרותיו המילוליות בדבר רצונו להתנתק מחברה עוברת חוק עמה התרועע מתקשה הוא לצאת ממעגל העבריינות ולנהל אורח חיים תקין.

שירות המבחן הוסיף כי ההליכים הפליליים ועונשי המאסר שריצה אינם מהווים עבורו גורם מרתיע. מצד אחר ההתרשמות היא מסיכון רב להישנות התנהגות עוברת חוק.

על רקע האמור, שירות המבחן המליץ לכבד את הסדר הטיעון ולהטיל עליו עונש מאסר בפועל מוחשי ומרתיע. 5. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 4 עלה כי זה כבן 44, נשוי ואב לשלושה ילדים, מתגורר עם משפחתו, סיים 12 שנות לימוד, שירת כשנה בצה"ל בתפקיד נהג, ושוחרר על רקע אי התאמה לדבריו על רקע קשיים כלכליים של משפחתו, עבד שנים רבות בחברה לחלקי חילוף לרכב וכפקח תברואה בעירייה ושלל קשיים כלכליים טרם מעצרו. נאשם 4 התקשה לספק הסבר מעמיק לבחירתו לקחת חלק באירוע, מסר כי לא עמד בפני הפיתוי הכספי אף שלדבריו לא היה נתון במצוקה כלכלית, מסר כי השתתף במספר מפגשים בהם תוכננו העבירות וככל שהתקרב מועד הביצוע הסתייג מלקחת בו חלק אך בסופו של דבר לא הצליח להתנתק מהנאשמים. שירות המבחן הוסיף כי "גם בעניין זה התקשה לתת הסבר מספק, ונראה כי רב הנסתר על הגלוי".

עוד צוין, כי נאשם 4 הביע חרטה ותחושת בושה וצער, ואולם ההתרשמות היא שנאשם 4 עסוק בעיקר במחירים האישיים שהוא משלם במישור האישי והמשפחתי.

נאשם 4 שיתף כי פנה באופן פרטי לאבחון והשתלב בטיפול במסגרת "התחלה חדשה". בעניין זה מסר כי עד כה התקיימו מפגשים בודדים של קבוצה טיפולית, כי הוא חש שהוא נתרם מההליך הטיפולי וכי הוא מעוניין להמשיך ולהשתתף בו. מפניה של שירות המבחן לגורמי הטיפול בהתחלה חדשה עולה כי נאשם 4 הגיע למרבית המפגשים המתקיימים אחת לשבוע, כי הטיפול נמצא בשלביו הראשונים אם כי להכרתם נאשם 4 יכול להיתרם מהטיפול והמליצו להמשיך התהליך בו החל.

שירות המבחן התרשם כי נאשם 4 מצליח לרוב לתפקד באופן תקין, הקים משפחה, שומר על יציבות תעסוקתית, פנה לטיפול פרטי מיוזמתו, הביע צער וחרטה וכי בסביבתו גורמי תמיכה משמעותיים המתנגדים להתנהגות עוברת חוק. לצד זאת, שירות המבחן התרשם כי אין זה מפגשו הראשון של נאשם 4 עם ההליך הפלילי, כי הוא מתקשה לקחת אחריות למעשיו ומנסה למזער את חלקו, נוטה לבטא עמדה קורבנית, מבליט את חלקיו המתפקדים ועושה מאמץ להסתיר חלקים בעייתיים בהתנהלותו, אף שעולים דפוסים עברייניים בהתנהלותו, כי הוא מתקשה להסביר את מניעיו בבצוע העבירה וכי רב הנסתר על הגלוי לעניין זה אם כי נראה כי ביצע זאת על רקע רצון בהשגת רווח כספי קל. שירות המבחן הוסיף כי להתרשמותו, ייתכן שנאשם 4 נתרם מההליך הטיפול הפרטי בו החל, ואולם הוסיף כי עיתוי פנייתו לטיפול יכול להיתפס כצעד מגמתי במטרה להשפיע על ההליך המשפטי.

שירות המבחן סבר שלצד ענישה צופה פני עתיד, נכון להטיל על נאשם 4 ענישה מוחשית. עם זאת, שירות המבחן המליץ על עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות וזאת על מנת להקטין את הפגיעה במשפחתו. שירות המבחן הוסיף כי הוא לא בא בהמלצה להטיל על הנאשם צו מבחן לאור התרשמותו שלא נוצר פתח להמשך מעורבות השירות בעניינו.

6. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 5 עלה כי זה כבן 43, גרוש ואב ל-3 ילדים משתי מערכות יחסים, סיים 10 שנות לימוד ונשר כדי לסייע בפרנסת המשפחה, לא שירת בצבע על רקע בעיות ת"ש, התגורר טרם מעצרו עם בת זוגו ובנם הקטן בדימונה ועבד במהלך השנים בעבודות מזדמנות.

שירות המבחן הוסיף כי נאשם 5 מטופל במסגרת "התחלה חדשה" ומדיווח של גורמי הטיפול עלה כי הקשר איתו נמצא בשלב הראשוני של הטיפול, כי הוא משתף פעולה, מתקשה להסביר את מעורבותו הפלילית אך עושה רושם שהוא מנהל אורח חיים נורמטיבי.

שירות המבחן התרשם כי נאשם 5 מגלה אמפטיה כלפי המתלוננים, ציין את העובדה כי זה לא הסתבך בפלילים מזה 14 שנה ושמר על תפקוד תעסוקתי. בנוסף, שירות המבחן התרשם כי לנאשם 5 שאיפות לקיים אורח חיים נורמטיבי, כי הוא מביע מוטיבציה מילולית להמשך טיפול במרכז "התחלה חדשה" בו השתלב וכן שהוא מורתע מעונש מאסר ומהמחירים האישיים הכבדים שהוא משלם, מה שעשוי להציב גבולות להישנות עבירות בעתיד.

לצד זאת, שירות המבחן התרשם שנאשם 5 שומר על עמימות בנוגע למעורבותו בעבירות, התייחס בטשטוש ובצמצום לנסיבות ביצועו, נוקט בדפוסי הסתרה בקשר עם שירות המבחן כשלהדבריו הסכים לסייע לשאר הנאשמים על רקע חברותם מבלי שידע מה העבירות שבוצעו, התקשה להעמיק בטיב הקשר עם שאר הנאשמים, התקשה להתייחס לדפוסי המכשילים, תיאר את הפיתוי הכספי והלחץ מצד הנאשמים האחרים, ביניהם אחיו, לבצע את המעשים, ונראה כי חש מחויבות לשמור על שאר הנאשמים ובעיקר על אחיו.

עוד התרשם השירות כי נאשם 5 הוא בעל ביטחון עצמי נמוך, מופנם וסגור, גדל בנסיבות משפחתיות מורכבות ללא תמיכה רגשית, כי הוא נגרר ונתון להשפעות חברתיות, מנהל קשרים שוליים ומערכת ערכים בעייתית, כי הוא נוהג באימפולסיביות ועלול לחצות את גבולות החוק להשגת מטרותיו, כי קיים פער בין דיווחיו על אורח חיים נורמטיבי ותפקודי קודם לעבירה לבין חומרת העבירה שעבר.

שירות המבחן העריך כי קיים סיכון נמוך להישנות עבירות אלימות ברף נמוך בעתיד.

נוכח חשש שעונש מאסר בפועל יביא לרגרסיה במצבו, המליץ שירות המבחן להטיל על נאשם 5 עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן, מאסר מותנה ופיצוי.

תסקירי נפגעי עבירה

7. מתסקיר נפגעי עבירה בעניינם של בני הזוג עולה כי הם ילידי הארץ, בני 55 ו-48, נשואים כ-28 שנים, הורים ל-3 ילדים כשהקטן (16.5) לומד בתיכון ומנהלים יחד עסק באילת.

נפגעי העבירה שיתפו כי גדלו במשפחות חמות וחוו את עצמם כהורים תומכים ומעורבים בחיי ילדיהם, תארו עצמם כמשפחה מלוכדת וערכית וניכר מדבריהם כי ניהלו אורח חיים יציב שלוה בחדוות עשיה בתחום העסקי ונחת מהתא המשפחתי.

נפגעי העבירה מסרו כי חשו באירוע תחושת פחד לצד חוסר אונים ואובדן שליטה שמא הנאשמים יסלימו את תוקפנותם עד כדי פגיעה בחייהם ובחיי בנם.

נפגע העבירה תיאר כי מתוך הבנה שחיי משפחתו בסכנה נאבק בנאשמים וניסה למנוע מהם להגיע לכספת במשך דקות ארוכות בשעה שאשתו ובנם הקטין היו אזוקים וכלואים למעלה; כי לאחר הפגיעה הוא פונה לבית חולים וסבל מהמטומות רבות, חתך מתחת לעין ימין, צרציה באוזן שמאל וקרע בעור התוף באוזן השמאלית; כי מספר ימים לאחר מכן פנה שוב למרפאה בשל כאבים שחש בצלעות ובמרפק יד שמאל והוסיף כי עד היום הוא סובל מכאבים בגופו, סובל מראיה מטושטשת וקשיי שמיעה ונוטל כדורים לשיכוך כאבים.

נפגע העבירה שיתף כי חווה באירוע אלימות קשה ואימת מוות; כי סיטואציות אלימות כפי שחווה זרות לעולמו; כי הוא מתמודד עם תחושת חוסר שליטה מוחלט; כי המפגש עם סכנת החיים בביתו ערער את החוסן הנפשי שלו; כי הוא מתקשה להירדם באופן רציף, סובל מהפרעות באכילה וכי הוא חווה תסמינים.

עורכת התסקיר התרשמה כי נפגעת העבירה היא אישה חזקה שחשה מצוקה נפשית נוכח המגע הישיר עם תכני הפגיעה ומתמודדת עם חוויה קשה של חוסר מוגנות, אובדן שליטה וסכנה קיומית, גם על בנה שהיה איתה בעת האירוע.

נפגעת העבירה שיתפה כי למרות ניסיונותיה לנהל שגרת חיים יציבה ומתפקדת היא חיה בתחושה של דריכות וחרדה מאז האירוע; כי היא חשה תחושה של חשדנות וקושי לתת אמון בזולת; כי תחושת הביטחון והמוגנות שלה נפגעו; כי היא נוטה להתנהל בריחוק כלפי זרים ומגיבה לעיתים בזעם כלפי עובדיה; כי נוכח העובדה שהפגיעה אירעה בביתה היא חוששת לישון ולטוס לבד; כי היא נוטה לצמצם את החוויה הרגשית; כי היא מתנהלת בתחושת פחד מבעיתה והכל לצד מאמצים לשמור על תפקוד ולמלא את שגרת חייה בעשייה.

עורכת התסקיר התרשמה כי מדובר בזוג אינטליגנטי המתמודד עם השלכות הפגיעה במטרה לנסות להשיב את תחושת הביטחון והשליטה שאפיינו את חייהם קודם הפגיעה, כי בשיח עם נפגעי העבירה בלטו אלמנטים של ריחוק והתמודדות נפרדת של כל אחד מהם עם המפגש האלים.

עוד התרשמה עורכת התסקיר מתמונת נזק קשה; כי נפגעי העבירה חוו חוויה טראומטית, פחד ואימת מוות; כי הם חשו סכנה קיומית ומוחשית על חייהם בלא יכולת להגן על עצמם; כי תחושת הפחד נצרבה בתודעתם ואינה מרפה גם בהתנהלותם היומיומית לאחר האירוע; כי המפגש הברוטאלי והלא צפוי עם אלמנטים של אכזריות בביתם קטע את שגרת חייהם והפך אותם לאנשים פגיעים וחשדניים; כי האירוע פגע בערכם העצמי ובביטחונם העצמי; כי הם חיים מאז האירוע בתחושת דריכות וחרדה ותחושת ספק ביכולתם להגן על עצמם; כי העובדה שהם נפגעו בביתם מבצרם בו השקיעו כדי לייצר תחושת מוגנות פגעה בתחושת הביטחון והמוגנות שחשו והם נאלצו להתקין מערכות מיגון ואבטחה וחושבים על מעבר לבית אחר; כי טראומה נוספת שהם חווים נובעת גם מהחשיפה של בנם הקטן לאלימות ותחושת חוסר אונים והיכולת להגן עליו; כי הם חווים פגיעה בדינמיקה הזוגית; וכי היכולת שלהם לעבוד נפגעה כתוצאה מהאירוע.

עורכת התסקיר סברה כי נוכח הפגיעה הקשה ראוי שיינתן לנפגעי העבירה פיצוי משמעותי שיש בו כדי להשיב באופן חלקי חוויה של מוגנות, סדר, צדק והכרה חברתית ומשפטית בפגיעה בהם. 8. מתסקיר נפגע עבירה בעניינו של הקטין עלה כי זה יליד 2007, כי הוא הצעיר מאחיו והיחיד שמתגורר בבית הוריו. הקטין תואר על-ידי הוריו כבעל ביטחון עצמי, פעיל חברתית, ספורטאי שנאלץ בעקבות העיסוק של הוריו להישאר לא פעם לבדו בבית.

הקטין תיאר בפני עורכת התסקיר את ההשלכות הקשות של האירוע על חייו במישורים השונים, ומטעמי צנעת הפרט, מצאתי שלא לפרטן.

עורכת התסקיר התרשמה כי הקטין עבר אירוע טראומתי של שוד אלים בביתו הכרוך בתחושת איום על חייו; כי הוא החל לסבול מתסמינים המאפיינים פוסט טראומה; כי האירוע פגע בתחושת המוגנות שחש בביתו; כי הוא נאלץ בעקבות האירוע להתמודד עם משימות מאתגרות; כי האירוע שיבש את חייו והוא לא יחזור להיות הנער שהוא היה לפני האירוע וכי נראה שקיימת עוד כברת דרך עד שישתקם ויחזור למסלול חיים תקין. הקטין מסר כי הוא מצפה שהנאשמים יקבלו עונש חמור ומרתיע.

עורכת התסקיר ציינה כי ענישה מחמירה של הנאשמים מאחורי סורג ובריח עשויה ליצור אצל הקטין תשתית חשובה בתהליך שיקומי. ראיות נוספות לעונש

9. נאשמים 2, 4 ו-5 צרפו חוות דעת פרטית של המרכז הטיפולי "התחלה חדשה".

מחוות הדעת הפרטית בעניינו של נאשם 2 (נ/1, מיום 09.04.2024) עלה כי הוא כבן 32, נשוי ואב לארבעה ילדים, סיים 12 שנות לימוד, לא שירת בצבא, החל לעבוד בגיל צעיר ועזר בפרנסת המשפחה, עובד במכולת שבבעלותו. נאשם 2 שיתף כי נחשף לאלימות בין הוריו בגיל צעיר; מסר שכיום אמו סובלת ממצב בריאותי קשה ונמצאת בטיפולים; תיאר חיי זוגיות טובים עם אשתו ותמיכה מאחיו ומאשתו שתומכת בו למרות הכעס שחשה על העבירות שביצע; מסר כי ילדיו אינם מודעים למעצרו ומצבם הנפשי בשל הניתוק ממנו אינו טוב. נאשם 2 תיאר התנהלות כלכלית בזבזנית ובעייתית שהביאה אותו לצבירת חובות.

באשר לעבירות מסר כי לא היה שותף בתכנון; כי ביצע אותן על רקע כלכלי; מסר כי לא תכננו שיימצאו אנשים בבית והוסיף כי אם המתלונן לא היה מתנגד לפתוח את הכספת לא הייתה מופעלת כלפיו אלימות.

עורכות חוות הדעת התרשמו כי נאשם 2 שיתף פעולה באופן מלא; לקח אחריות על מעשיו; הביע חרטה ובושה על מעשיו; הביע אמפטיה לנפגעי עבירה בדגש על הטראומה שחוו המתלוננת והקטין; הביע נזקקות טיפולית ומוטיבציה כנה ורצון לערוך שינוי בחייו.

עורכות חוות הדעת הוסיפו כי לנאשם 2 יכולות גבוהות, כי הוא יכול להיתרם מהליך טיפולי ולנהל אורח חיים נורמטיבי נטול עבירות, והמליצו על ענישה לתקופת מאסר קצרה כדי להותיר פתח למיצוי הפוטנציאל השיקומי. בהקשר זה סברו שיש לשקול גם את מצבם הנפשי של ילדיו ומצבה הבריאותי של אמו.

נאשם 2 צרף מסמך של מאמנת ילדים ונוער הקשור לבתו (נ/2) ומסמכים הקשורים למצבה הבריאותי של אמו (נ/3)

10. בחוות הדעת הפרטית בעניינו של נאשם 4 (נ/4, מיום 21.06.2024) ישנה התייחסות לנסיבותיו האישיות - משפחתיות, ומשעיקרן פורטו בתסקיר שירות המבחן הנ"ל, לא מצאתי לחזור ולהתייחס אליהן.
נאשם 4 מסר כי הוא מכיר את נאשמים 2 ו-3, כי ידע שהם הולכים לבצע שוד, כי היה אמור לאסוף אותם עם הרכב של העבודה והיה איתם בקשר טלפוני אך אחיו לא רצה שהוא יצטרף וכי לאחר העבודה נסע לבית אחיו בדימונה. נאשם 4 מסר כי הבין שעשה טעות והביע נזקקות טיפולית.
מהתרשמות עורכי חוות הדעת עולה כי נאשם 4 שיתף פעולה באופן מלא; כי באופן כללי הוא השתדל להציג את החלקים המתפקדים בחייו וניכר כי החלק העברייני קשה לו להתמודדות; כי קיבל החלטה פזיזה מבלי לתת את הדעת על השלכותיה, ייתכן מתוך ריגוש או מתוך לחץ חברתי ורצון להיות שייך; כי הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי; כי העבירה שביצע אינה אופיינית לו והוא אינו בעל דפוסים עברייניים או קווי אישיות אנטי סוציאליים; כי הוא הביע חרטה על מעשיו; כי התקופה בה שהה במעצר וההליך המשפטי מהווים גורם מרתיע עבורו וכי הוא יוכל להיתרם מהליך טיפולי. עוד עולה כי נאשם 4 שולב בהליך טיפולי בקבוצה לכישורי חיים החל מ-18.1.2024; הגיע ל-9 מפגשים מתוך 15 שהתקיימו וכי הרושם הוא כי במסגרת הטיפול הוא יותר שותף ומקשיב.
11. בחוות הדעת הפרטית בעניינו של נאשם 5 (נ/5, מיום 21.06.2024) ישנה התייחסות לנסיבותיו האישיות - משפחתיות, ומשעיקרן פורטו בתסקיר שירות המבחן הנ"ל, לא מצאתי לחזור ולהתייחס אליהן.
מחוות הדעת עולה כי לנאשם 5 היכרות מוקדמת עם נאשמים 2 ו-3, כי הוא התקשה להסביר את מעורבותו הקודמת והנוכחית בפלילים, כי הוא לוקח אחריות, כי הוא מבין שעשה טעות, כי הוא הביע צער וחרטה על מעשיו וכי הוא הביע ונזקקות טיפולית.
עורכות חוות הדעת התרשמו כי בבדיקה עלתה אינדיקציה לקווי אישיות נרציסטיים, וכי לא ניתן היה לשלול קווי אישיות אנטי סוציאליים, כי עלה הרושם לניתוק רגשי וצורך בחיפוש ריגושים וכי יוכל להיתרם מהליך טיפולי. עוד עלה שהרושם הוא שההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע והוא חושש מאוד מכניסה למאסר.
- נאשם 5 שולב בהליך טיפולי פרטני החל מיום 25.01.2024. מהגורמים המטפלים נמסר כי הוא לא הגיע באופן סדיר מאחר והוא סובל מבעיות רפואיות ובחר להעדר. סך הכל הגיע ל-11 מפגשים בהם שיתף בהם שיתף באופן פתוח על אורחות חייו.
12. ב"כ נאשם 2 העיד לעונש את אשתו של נאשם 2, הגב' סאלי קטייב.
אשת נאשם 2 מסרה כי מאז הפעם האחרונה שנאשם 2 עבר על החוק עברו כ-7 שנים בהן הספיקו לפתוח עסק ולהביא ארבעה ילדים. אשת נאשם 2 ביקשה לתת משקל בגזר הדין לכך שילדיהם סובלים מחרדות, לכך שבתה מטופלת ולמצבה הרפואי הרעוע של אמו של נאשם 2.
13. למעט מרשמים פליליים שהוגשו בעניינם של נאשמים 1, 2, 3 ו-5 (ת/1-ת/4) (כולל מאסר על תנאי בעניינו של נאשם 1), הוגשה גם תמונתו של המתלונן כשפניו חבולות (ת/5).

14. המאשימה טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם בעניינם של נאשמים 1-3 נע בין 6 ל-12 שנות מאסר ועתרה בהתאם להסדר הטווח להטיל עליהם עונש בתחתית המתחם לו טענה של 6 שנות מאסר, מאסר על תנאי, פיצוי מוסכם שכבר שולם לנפגעי העבירה ופסילת רישיון נהיגה על תנאי. בדיון הטיעונים לעונש ציינה המאשימה כי בעניינם של נאשמים 1-3 עתרה היא לעונש של 6 שנות מאסר, שנמצא בתחתית מתחם העונש ההולם לו טענה, וזאת בכפוף להסדר הטיעון, אך הבהירה כי היא לא טענה שעונשם של נאשמים אלה צריך להיות בתחתית של כל מתחם עונש הולם שייקבע.

בנוסף, ביחס לנאשם 1, עתרה המאשימה להפעיל את המאסר על תנאי בן 12 החודשים התלוי ועומד כנגדו במצטבר כך שסך הכל עתרה בעניינו לעונש כולל של 7 שנות מאסר.

כמו כן, ביחס לנאשם 3, עתרה המאשימה לכך ששנה מהעונש אותו הוא מרצה בגין תיק אחר (עונש מאסר של 3.5 שנות מאסר) תרוצה בחופף לעונש המאסר שיוטל עליו בתיק זה, כשיתרת תקופת המאסר תרוצה במצטבר.

לעניין נאשמים 4 ו-5 טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בעניינם בין 3 ל-6 שנות מאסר ועתרה להטיל על נאשם 4 עונש שנמצא בקרבה לתחתית מתחם העונש ההולם לו עתרה, ועל נאשם 5 עונש של ארבע שנות מאסר וחצי בנוסף לרכיבי ענישה המוסכמים של מאסר על תנאי, פיצוי שכבר שולם ופסילת רישיון על תנאי.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה הרבה בערכים אלה.

המאשימה התייחסה לנסיבות החריגות בחומרתן הקשורות בביצוע העבירות לרבות לארגון ולתכנון המדוקדק והמפורט שכלל בחירת זהות הקורבן על בסיס מידע מוקדם; הצטיידות ברכב מזויף, כלי תקיפה, חפצים דמוי אקדח וכפפות ומסכות; לתחכום; לאכזריות ולאופי האלימות שהופעלה כלפי המתלוננים; לביצוע העבירות בצוותא ולחלוקת התפקידים בין הנאשמים; לחלקם העיקרי של נאשמים 1-3 כמבצעים עיקריים; לסיוע המשמעותי של נאשמים 4 ו-5 לביצוע התכנית העבריינית אף שלא נכחו פיזית במקום; לריבוי מספר נפגעי העבירה; לנזק הפיזי המשמעותי שנגרם למתלונן ולנזקים הנוספים ברבדים השונים שנגרמו לנפגעי העבירה; לנזק הכלכלי המשמעותי בשווי של ₪ 400,000 שלא הוחזרו למתלוננים ולנסיבות שהביאו את הנאשמים לביצוע העבירות.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות הפנתה המאשימה לעברם הפלילי של נאשמים 1-3 ו-5 בעיקר בעבירות רכוש ומרמה; למאסר על תנאי שתלוי ועומד כנגד נאשם 1 שלא הרתיעו מלשוב לבצע את העבירות; לכך שבתיק הקודם שבו הורשע נאשם 1 הופעל חלק ממאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד כנגדו בחופף ולכך שנכון יהיה בשל כך להפעיל את המאסר על תנאי בתיק הנוכחי במצטבר. כן התייחסה לכך שנאשם 3 ביצע את העבירות כשהוא נמצא בטיפול של שירות המבחן תוך ניהול הליך משפטי בתיקו הקודם, שבו נדון בסופו של יום לשלוש שנות מאסר וחצי.

המאשימה הפנתה לתסקירי שירות המבחן שהתקבלו בעניינם של נאשמים 1, 4 ו-5; להתרשמות של שירות המבחן מהסיכון הנשקף מנאשם 1 ולהמלצה העונשית בעניינו; להמלצה העונשית בעניינו של נאשם 4 שאינה תואמת את חומרת העבירות שביצע ולהמלצה העונשית של נאשם 5 שאינה מתיישבת עם תוכנו של התסקיר. המאשימה הפנתה לכך שנאשם 2 לא ביקש תסקיר של שירות המבחן ועתרה לתת משקל נמוך לחוות הדעת הפרטיות שצרפו הנאשמים שמטבע הדברים מתמקדות באינטרסים הצרים של הנאשמים.

המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

15. ב"כ נאשם 1 טען כי מתחם העונש ההולם נע בין 24-36 חודשי מאסר ועתר לעונש של 32 חודשי מאסר. בנוסף עתר להפעיל את המאסר על תנאי שתלוי ועומד בחופף לעונש המאסר שיוטל בתיק זה, ולחלופין עתר להפעיל מחציתו בחופף ומחציתו במצטבר. כן עתר לענישה נלוות של מאסר על תנאי ופיצוי שגובהו הוסכם ושכבר שולם. ב"כ נאשם 1 עתר שלא להיענות לעונש לו עתרה המאשימה וטען כי המאשימה צרפה פסיקה שנסיבותיה חמורות יותר מנסיבותיו של תיק זה.

ב"כ נאשם 1 שהיה מודע לעברו הפלילי של נאשם 1, לרבות בעבירות דומות, טען כי זו הפעם חל בנאשם 1 שינוי אותנטי בשים לב לנישואיו ולהולדת בנו כשהוא מאחורי סורג ובריח.

כן הפנה להבעת הצער והחרטה הכנה של נאשם 1 על מעשיו ודפוסיו השליליים.

ב"כ נאשם 1 התייחס לתסקיר שירות המבחן וטען כי בין מועד הפגישה של שירות המבחן עם נאשם 1 למועד הגשת התסקיר חלף זמן שבמסגרתו השתתף נאשם 1 בקבוצות נוספות במעצר, עבר טיפול בניהול כעסים, מגלה התנהגות חיובית ונעדר כל עבירות משמעות והתנהגות.

בעניין זה הוסיף כי כביטוי להתנהגותו הטובה הוארך זמן הביקור שלו לכל מפגש עם אשתו וילדו במסגרת ביקורי משפחות.

בנוסף הפנה ב"כ נאשם 1 להודאתו של נאשם 1 וללקיחת האחריות בשלב הראשון של ההליך שחסכו את העדת נפגעי העבירה, לחיסכון בזמן שיפוטי, לאמפטיה שהוא מגלה כלפי נפגעי העבירה, לכך שהנאשמים עשו הכל על מנת להקל בסבלם של נפגעי העבירה לאחר הגשת כתב האישום ולפיצוי ששילם עוד לפני שלב הטיעונים לעונש. ב"כ נאשם 1 הפנה לפסיקה לתמיכה בעמדתו העונשית.

16. ב"כ נאשם 2 טען כי מתחם העונש ההולם נע בין שנתיים לארבע שנות מאסר ועתר להטיל על נאשם 2 עונש של שנתיים מאסר וענישה נלוות של מאסר על תנאי ופיצוי שגובהו הוסכם ושכבר שולם.

ב"כ נאשם 2 טען כי בטיעוניה המאשימה לא ערכה כל הבחנה בין נאשמים 1-3 חרף השוני בנסיבות.

ב"כ נאשם 2 הפנה לנסיבות חייו האישיות והמשפחתיות של נאשם 2, לכך שהוא אב לארבעה ילדים קטינים, למצבן הבריאותי של בתו הבכורה ואמו, לעברו הפלילי הלא מכביד הכולל שתי הרשעות משנת 2015 ו-2016, לכך שמדובר במעידה לאחר תקופה ארוכה בה לא הסתבך בפלילים, לקבוצות ולהליכים הטיפוליים בהם השתתף במסגרת מעצרו הממושך, לחוות הדעת הפרטית שצרף ממנה עולה שהוא מגלה מוטיבציה גבוהה לשיקום, לתמיכה המשפחתית לה הוא זוכה, לחרטה שהוא מביע, לאמפטיה שהוא מגלה כלפי המתלוננים, ולכך שעונש מאסר לתקופה ממושכת עלול לפגוע במוטיבציה שלו לשנות את אורחות חייו.

ב"כ נאשם 2 צרף פסיקה לתמיכה בעמדתו העונשית.

17. ב"כ נאשם 3 הבהיר בטיעונו שהוא מסכים עם המאשימה שעונשו של נאשם 3 צריך להיות בתחתית מתחם העונש ההולם שייקבע (כמפורט לעיל, המאשימה הבהירה שזו לא הייתה כוונתה), אך טען שהרף התחתון של מתחם העונש ההולם צריך לעמוד על 24 חודשי מאסר.
- בנוסף עתר ב"כ נאשם 3 לחפוף את עונש המאסר שיוטל עליו בתיק זה במלואו עם עונש המאסר שהוטל עליו בתיק אחר, ולחילופין את רובו. זאת, בהינתן שנאשם 3 עבר במסגרת התיק האחר הליך שיקומי משמעותי בליווי שירות המבחן שירד לטמיון בגין ההסתבכות שלו בתיק זה ולכך שבמקום שתוטל עליו בתיק הקודם ענישה שיקומית נגזר עליו עונש מכביד של 3 שנות מאסר וחצי.
- ב"כ נאשם 3 הפנה בטיעונו להודאת נאשם 3 בהזדמנות הראשונה, ללקיחת האחריות, לגובה הפיצוי עליו הוסכם אותו שילם במלואו ולאמפטיה שגילה כלפי נפגעי העבירה.
- בנוסף הפנה לנסיבות חייו האישיות והמשפחתיות ובכללן לכך שהוא נשוי ואב לארבעה ילדים קטנים, לכך שגדל במשפחה נורמטיבית המתביישת במעשיו, לכך שביצע את העבירות על רקע הסתבכות כלכלית ולכך שהוא מאס בחיים בכלא ומעוניין לצאת לדרך חדשה.
- ב"כ נאשם 3 הפנה לפסיקה לתמיכה בעמדתו העונשית.
18. ב"כ נאשמים 4 ו-5 טען כי מתחם העונש ההולם בעניינם של נאשמים 4-5 נע בין התחייבות להימנע מביצוע עבירה ללא הרשעה לעונש של מאסר על תנאי, ועתר להסתפק בעונש מאסר החופף את התקופה בה שהו במעצר (כ-7 חודשי מאסר).
- לחלופין עתר לאמץ את המלצת שירות המבחן להטיל עליהם עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.
- ב"כ נאשמים 4-5 טען כי מתחמי העונש ההולמים להם טענה המאשימה הם מחמירים ובלתי מבוססים. כן טען, כי עמדת המאשימה לפיה יש למקם את עונשם של נאשמים 1-3 בתחתית מתחם העונש ההולם להבדיל מנאשמים 4-5 שבעניינם עתרה למקם את עונשם שלא בתחתית המתחם נותרה בלתי ברורה ובלתי מנומקת.
- ב"כ נאשמים 4-5 התייחס בטיעונו על חלקם של נאשמים 4-5 באירוע, לכך שהם הורשעו בעבירת סיוע; לכך שהם לא היו קשורים לקשר כאמור ברישא של כתב האישום; לכך שמדובר בסיוע ברמה נמוכה משום שתרומתם לביצוע העבירות היתה מזערית; לכך שיש לתת פרשנות מקילה לתוכן השיחות של נאשם 4 עם שאר הנאשמים; ולכך שמעשיו של נאשם 5 דומים במהותם לעבירה של סיוע לאחר מעשה
- ב"כ נאשמים 4-5 הפנה לתסקירי שירות המבחן ולנסיבותיהן האישיות והמשפחתיות של נאשמים 4-5; לכך שנאשם 4 נעדר עבר פלילי; לכך שאין לתת משקל לעברו הפלילי של נאשם 5 שהתיישן בשנת 2021, לתקופה בה הם שהו במעצר של ממש (כ-7 חודשים) ובמעצר בפיקוח אלקטרוני (4 חודשים) ולכך שהם עדיין שוהים בתנאים מגבילים.
- ב"כ נאשמים 4-5 הפנה לפסיקה לתמיכה בעמדתו העונשית.
19. נאשם 1 אמר את דברו וביקש להתחשב ולתת לו הזדמנות אחרונה. נאשם 1 הוסיף כי הוא חש צער על נפגעי העבירה וכי אם היה חוזר לאחור היה נמנע מלבצע את המעשים.
- נאשמים 2 ו-3 מסרו כי אין להם מה לומר.
- נאשמים 4 ו-5 מסרו כי הם מצטערים על מעשיהם.

20. מתחם העונש ההולם בעניינם של נאשמים 1-3 נע בין 5 ל-10 שנות מאסר. מתחם העונש ההולם בעניינם של נאשמים 4-5 נע בין 15 ל-30 חודשי מאסר. בקביעת המתחמים התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובענישה הנוהגת, כפי שאפרט להלן.
21. הנאשמים פגעו בערכים המוגנים של הגנה על קניינו, בטחונו, שלווה נפשו, שלמות גופו וחרותו של אדם, כמו גם בהגנה על תחושת הביטחון של הציבור וטוהר ההליך השיפוטי וחקר האמת.
22. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בעניינם של נאשמים 1-3 היא גבוהה מאוד (ובעניינם של נאשמים 4-5 היא במידה פחותה) בשים לב למידת התחכום והתכנון של השוד, זהות הנשדדים, מקום השוד, אופי האלימות ושוויו של הרכוש שנשדד ולא הושב.
- בעניינו מדובר בשוד חריג בנסיבותיו שלא היה מבייש סרט הוליוודי. לנאשמים 1-3, המבצעים העיקריים, הגיע מידע מודיעיני באשר לכספת שנמצאת בביתם של המתלוננים שרק המתלונן יכול לפתוח אותה והם החליטו לשדוד את תכולתה.
- הם חברו לאחר שתצפת ועקב אחר תנועות המתלונן; הצטיידו ברכב ובלוחיות זיהוי מזויפות; הצטיידו בחפצים הנחזים לאקדח, בביגוד להסתרת זהותם ובטלפונים ניידים שישמשו אותם למהלך התכנית העבריינית בלבד; הגיעו מבעוד מועד למלון באילת אליו נרשמו על שם אדם אחר; הגיעו אל בית המתלוננים כשהם רעולי פנים ועוטים כפפות לאחר שקיבלו הודעה מהאחר שהמתלונן נמצא; התפרצו אל הבית כשאחד מהם מחזיק ב"אקדח"; רדפו אחר המתלונן שניסה לברוח הפילו אותו והכו אותו; אחד הנאשמים החזיק באיומי "אקדח" את המתלוננת והקטין בחדר בקומה השנייה ובהמשך אזק אותם והושיב אותם בחדר השינה; שני הנאשמים האחרים כופפו את ידו של המתלונן בדרישה לפתוח את הכספת שבממ"ד; הובילו אותו באיומי "אקדח" לכספת בחדר שינה ושדדו את תכולתה ואת המגירות בארון הבגדים; תקפו את המתלונן וחבטו בפניו ובגופו עד שהחל לדמם לאחר שזה ניסה לברוח; רוקנו את תכולת הכספת שהמתלונן נאלץ לפתוח לאחר שאיימו שידקרו אותו אם לא יפתח את הכספת; אזקו את המתלונן כשהוא חבול ליד המתלוננת והקטין; לקחו איתם את מכשיר ה-DVR שבבית כדי להכשיל הליך שיפוטי ואיימו על המתלוננים שלא יתלוננו למשטרה.
- נאשם 4 עמד בקשר טלפוני עם נאשמים 1-3 והאחר במהלך האירוע, ונאשם 5 מילט את נאשם 3 והרכוש שנגנב במהלך השוד מאילת לדימונה, לאחר שסייע לנאשמים להעמיסו לרכב איתו הגיע לאילת. בהמשך מי מהנאשמים ביקש מבנו החורג של נאשם 5 להגיע לאילת, להחליף לוחיות זיהוי של הרכב המזויף ולמלט גם אותו מאילת.
23. בבסיסה של כל עבירת שוד עומד הרצון לקחת מקניינו של האחר וזאת תוך שימוש באלימות פיזית או מילולית. לא אחת הדגיש בית המשפט העליון את הצורך לעקור עבירה זו המטילה אימה על הציבור, ואשר פוטנציאל ההסלמה לפגיעה פיזית ונפשית בנפגעי העבירה הוא ממשי, באמצעות ענישה מרתיעה. ראו למשל ע"פ 1167/21 חוג'ראת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.05.2021), פסקה 11:

"חומרתי הרבה של עבירת השוד הודגשה זה מכבר על ידי בית משפט זה, לאור השפעותיה ארוכות הטווח על קורבן העבירה - אשר פעמים רבות סובל מטראומה וחרדה לזמן ממושך - וכן על תחושת הביטחון של הציבור כולו. חומרה זו מובילה לכך שמדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירה זו כוללת עונשי מאסר בפועל, וזאת אף במקרים בהם שירות המבחן ממליץ להימנע מכך לאור שיקולי שיקום".

24. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות אציין באופן כללי כי מדובר בנסיבות חריגות בחומרתן באופן מיוחד. זאת, בשים לב לשילוב שבין פגיעה קשה בחירות הקורבנות שנכלאו באירוע בתוך ביתם, לרבות של קטין, לבין פגיעה קשה בקניין המשפחה לבין פגיעה פיזית ממשית במתלונן.

באופן מפורט בעניינם של נאשמים 1-3 מצאתי לתת משקל לתכנון המפורט, לארגון הקפדני ולתחכום שקדם לביצוע עבירת השוד (איסוף מידע מודיעיני, תצפיות על בית המתלונן, הצטיידות בכלי רכב, החלפת לוחית זיהוי, מילוט רכב הסקודה מאילת לאחר החלפת לוחית הזיהוי תוך הסתייעות בקטין לשם כך, הצטיידות בטלפונים מבצעיים, הצטיידות בנשק קר (חפץ דמוי אקדח), הזמנת חדר על שם אדם אחר, מעקב אחר המתלונן על-ידי האחר, תכנון המילוט, העלמת ראיות ועוד); לנזק הפיזי והנפשי שנגרם למתלוננים כעולה מתסקירי נפגעי העבירה; לאופי האלימות הפיזית כלפי המתלונן; למספר נפגעי העבירה ולכך שאחד מהם הוא קטין על ההשלכות הנובעות מכך; לכך שהעבירות בוצעו בחבורה; לנחישות לשדוד את "כספת" ובה השלל הגדול מבלי להסתפק בשלל של כספת חדר השינה; לנזק הקנייני המשמעותי שנגרם (כאמור בעובדה 3 לכתב האישום שווי המזומן והתכשיטים שנגנבו, ואשר לא הושבו, עומד על 400,000 ₪, כשלטענת המאשימה רק התכשיטים היו מבוטחים, טענה שלא נסתרה על-ידי ב"כ הנאשמים); למקום ביצוע השוד (ביתם-מבצרם של המתלוננים, כשהפגיעה בדלת אמותיו היא חמורה יותר מאשר פגיעה במרחב הציבורי - ראו ע"פ 945/18 סלאימה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 14.1.2019], פסקה 13 [להלן: "עניין סלאימה"]); לשעת ומקום ביצוע השוד (צהרי היום, בטבורה של עיר, מה שמלמד על תעוזה); לסיבה בעטיה נעברו העבירות (בצע כסף); לנזק שנגרם לתחושת הביטחון האישי והציבורי; לנזק שעלול היה להיגרם לו היה האירוע מסלים (למצער פגיעה פיזית קשה בכל המתלוננים); לפגיעה בחקר האמת ובהליך השיפוטי (לקיחת ה-DVR מהבית כדי להעלים ראיות והאיומים על המתלונן שהם יודעים איפה הם ואיפה העסק שלו או מילים דומות כדי שהוא לא יתלונן עליהם).

לצד כל האמור, נתתי משקל לכך שנאשמים 1-3 לא גרמו לנזקים פיזיים של ממש למתלוננת ולקטין ולא גרמו לנזקים פיזיים חריגים בחומרתם למתלונן; לכך שהם לא השתמשו בחפצים שנחזו לאקדחים לצורך תקיפת המתלונן; ולכך שלא ניתן לייחס ישירות למי מהנאשמים (להבדיל מביצוע בצוותא) חלק מהמעשים שנעשו באירוע.

25. בעניינם של נאשמים 4-5 נתתי משקל לכך שהם הורשעו בעבירה של סיוע ולא בעבירה המושלמת, לאופי הסיוע ומידת הסיוע, ולכך שהם לא נכחו פיזית במקום השוד.

הגם שכך, סבורני שיש לדחות טענות ב"כ נאשמים 4-5 על אודות כך שאלה לא היו קשורים לקשר כאמור ברישא של כתב האישום; על אודות כך שהסיוע שלהם היה ברף הנמוך ועל אודות כך שתרומתם לביצוע העבירות הייתה מזערית. כעולה מעובדה 5 לכתב האישום המידע על הכספת הגיע אל מי מהנאשמים ולא דווקא נאשמים 1-3, וכעולה מעובדה 8 לכתב האישום כבר בשלב המוקדם סוכם עם נאשם 4 שזה יהיה בקשר טלפוני עם כל המעורבים במהלך השוד כשעם נאשם 5 סוכם בשלב זה שזה ימלט את נאשמים 1-3 מאילת לאחר השוד עם הרכוש הגנוב.

בנוסף, מעובדה 14 עולה שהאחר היה בקשר טלפוני גם עם נאשם 4 באמצעות הטלפונים המבצעיים וזאת בשלב המעקב אחר המתלונן בסמוך לפני ביצוע השוד, ומעובדה 45 עולה ש"במסגרת הקשר ולשם קידומו, במהלך שהותם של נאשמים 1-3 באילת, במהלך השוד ומיד לאחר סיומו, נאשם 4 היה בקשר טלפוני עם מי מבין שלושת הנאשמים באמצעות הטלפונים המבצעיים ובאותה עת גם היה לסירוגין בקשר עם נאשם 5". הנה כי כן, נאשם 4 ממש ליווה השוד לאורך כל ההליך משלב התכנון, במהלכו ולאחריו. לא למותר לציין כי נאשם 4 אף הגיע לביתו של נאשם 5 לאחר השוד ושם המתין ליתר הנאשמים. יש מקום להניח שהחלטת הנאשמים לצייד את נאשם 4 בטלפון מבצעי ולנהל איתו שיחות לאורך כל הדרך, אף במהלך השוד עצמו, לא נעשה לצורך "הפגת בדידות" או "הפגת שעמום", וכי זה אכן סייע לבצע את השוד, כפי שהודה.

מעובדה 48 לכתב האישום עולה שבמסגרת הקשר ולשם קידומו נאשם 5 יצא ברכב אאוטי מדימונה על מנת למלט את מי משלושת הנאשמים מאילת. נאשם 5 עשה כן גם כדי להוציא את הרכוש גנוב מאילת. בהקשר זה יש לתת את הדעת שלפי עובדה 49 לכתב האישום נאשם 5 בעצמו, יחד עם נאשמים 1-3, העמיס את התיקים שאליהם הוכנס הרכוש הגנוב, לתוך רכב האאוטי שעמו הגיע. היינו לא מדובר בנהג בלבד.

עוד יש לזכור, כי בהתאם לעובדה 49 לכתב האישום, נאשם 5 מילט את נאשם 3 ואת הרכוש הגנוב לביתו (של נאשם 5), ובהתאם לעובדה 51 מי מהנאשמים ביקש מבנו החורג של נאשם 5, שהוא קטין, למלט את רכב הסקודה מאילת, וזה אף קיבל סך של 14,800 ₪ לשם כך. הווה אומר, לנאשם 5 זיקה אישית משפחתית ייחודית באירוע מעבר למעשיו הוא - ההגעה לביתו לאחר השוד עם הרכוש שנגנב ומעורבות בנו החורג. בנוסף, וכפי שכבר הוזכר, נאשם 4, שהוא אחיו של נאשם 5, המתין לנאשם 5 בביתו של נאשם 5 לאחר השוד.

לא זו אף זו, כאשר אנו בוחנים את הנסיבות הקשורות בביצוע עבירת סיוע, יש להתייחס לשני מישורים. המישור הראשון קשור לאופי ומידת הסיוע עצמו. כך למשל, יש לבדוק האם המסייע שמר במקום ביצוע העבירה, נטל חלק פיזי כלשהו במקום ביצוע העבירה, הוביל את המבצעים אל מקום ביצוע העבירה או שמא לא היה נוכח במקום ביצוע העבירה ומילט אותם וכיוצ"ב.

המישור השני קשור לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המושלמת שלשם ביצועה, סייע הנאשם. כך למשל, יש לבדוק האם המסייע סייע לבצע עבירה של גניבת חפצת שוקולד ממכולת או שסייע הוא לגנוב קופה מסופר מרקט שהכילה עשרות אלפי שקלים. בדומה, יש לבדוק האם המסייע סייע לבצע עבירת שוד מזוין של טלפון נייד בקרן הרחוב, תוך שהשודד השתמש באבן שמצא באקראי לצורך ביצוע השוד, או שסייע הוא לבצע עבירת שוד מזוין של כספת בבנק או בבית שהכילה מאות אלפי שקלים כאשר השודד או השודדים הצטיידו באמצעים רבים, לרבות כלי נשק מבעוד מועד. לסיכום עניין זה, "סיוע" כשלעצמו לא מהווה עבירה. יש צורך לסייע לעבירה מסוימת. סיוע לגניבה, סיוע לשוד, סיוע לייבוא סמים וכיוצ"ב. מכאן, שבבחינת נסיבות ביצוע העבירה לצורך קביעת מתחם העונש ההולם של מי אשר הורשע בעבירה של סיוע לשוד מזוין, אין להסתפק בבחינה של אופי ומידת הסיוע עצמו כפי שעלה מטיעוני ב"כ נאשמים 4 ו-5, אלא יש להידרש גם לנסיבות ביצוע העבירה המושלמת.

בעניין זה ראו ע"פ 204/10 עבדל-קאדר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.07.2011), פסקה 47: "אין להקל ראש בחומרת המעשה שבגינה הורשע המערער 1. המערער 1 הגיש סיוע על דרך מילוטם של מי שזה עתה ירו בנשק חם במספר מתלוננים, אשר נפצעו באורח קשה כתוצאה מהאירוע. מעשה העבירה העיקרית שאליו נלווה מעשה הסיוע, יש בו להשליך על חומרת מעשה הסיוע וממילא גם על העונש שיושת על המסייע".

אף אם ניתן לומר כי בענייננו אופי ומידת הסיוע של נאשמים 4 ו- 5 לא נמצאים ברף הגבוה של החומרה, אזי שאין מחלוקת שנסיונות ביצוע העבירה המושלמת שלצורך הגשמתה הם סיעו הן מן החמורות שקיימות. עוד אציין, כי בשים לב לכלל האמור מצאתי לקבוע מתחם עונש הולם זהה לנאשמים 4 ו-5 אף אם נסיבות ביצוע העבירה על-ידי כל אחד מהם שונות במקצת.

בנוסף, וכפי שיפורט להלן, מצאתי לקבוע בעניינם גם עונש זהה, וזאת בשים לב לכך ששניהם הורשעו באותה עבירה ובשים לב ללקיחת האחריות, הניסיון הטיפולי ונתונים נוספים שמשותפים לשניהם. העובדה שלנאשם 5 עבר פלילי שהתיישן לא הובילה אותי למסקנה שהצדיקה החמרה בענישתו אל מול נאשם 4.

26. באשר לענישה הנוהגת בעבירת השוד בנסיבות מחמירות, הרי שזו על-פי רוב כוללת רכיב משמעותי של מאסר בפועל. בע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 06.02.2014), פסקה י' הבהיר בית המשפט העליון כי: "כבר נכתב פעם אחר פעם כי עבירת השוד צריך שתידון במאסר מאחורי סורג ובריח ועל פי רוב גם לא לתקופה קצרה. זאת, ראשית, בשל הוראת המחוקק בסעיף 402 לחוק העונשין הקובעת עונש מירבי של 14 שנות מאסר, ובנידון דין בשוד בנסיבות מחמירות (בחבורה) אף 20 שנות מאסר [...].

שנית, עבירה זו חמורה מטבעה, שכן משמיעה היא אלימות או פוטנציאל לאלימות, כי לא אחת יתנגד הקרבן לשוד, ולא אחת ישלוף השודד נשק חם או קר ויכלה זעמו בקרבן, או יפגע בו כדי להשתיקו; כך - עד כדי רצח (ראו סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין). ניתן דעתנו גם לטראומה הנלווית לעבירה זו אצל הקרבן. המחוקק ביקש, למצער, להרתיע את הנאשמים שלפנינו, ומכל מקום להרחיקם מן החברה לתקופה מתאימה".

מטבע הדברים, הענישה בעבירת השוד מגוונת ותלויה בנסיבות ה"עושה" לרבות בגילו של הנאשם, עברו הפלילי ובשאלת השתלבותו בהליך שיקומי אך בעיקר תלויה היא בנסיבות ה"מעשה" לרבות אופי האלימות, מידת הנזק הגופני והנפשי שנגרם, זהות הקורבנות (נותני שירות, קשישים, חסרי ישע, קטינים), מקום ביצוע השוד (בתוך בית, במקום שנותן שירות לציבור, במרחב הציבורי), שוויו וטיבו של הרכוש שנשדד, האם מדובר בשוד ספונטאני או בשוד מתוכנן, האם נעשה שימוש בנשק קר או חם, האם העבירה בוצעה בצוותא עם אחרים או על-ידי נאשם יחיד והאם נלוו לביצוע העבירה עבירות נלוות נוספות.

עם זאת, כפי שכבר צוין, המגמה המסתמנת בפסיקה היא של החמרה בענישה, מתוך מתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, כאשר לנסיבותיו של העבריין יינתן משקל מופחת באופן יחסי (ע"פ 5881/14 ביארי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 26.7.2015], פסקה 13).

בשים לב להערות פתיחה אלו תוצג להלן פסיקה במקרים דומים, תוך שמודע אני להבדלים שבין נסיבות ה"מעשה" ו"העושה" באותם מקרים לאלו שבענייננו.

בע"פ 508/12 חלואני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.7.2013) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בביצוע עבירות של שוד בנסיבות מחמירות, חבלה בכוונה מחמירה, החזקת נשק, נשיאת נשק וקשירת קשר לביצוע פשע והותיר על כנו עונש של 9 שנות מאסר.

במקרה זה הנאשם קשר קשר עם אחר לשדוד תחנת דלק ולשם כך הצטיידו בשני אקדחים, כובעי גרב וכפפות. הנאשם נכנס למשרדי תחנת הדלק ומשלא הצליח לפתוח את דלת משרד המנהל, עת עסק המנהל בעת הוצאת כסף מהכספת בסך של 84,000 ₪ לצורך העברתו לרכב של חברת ברינקס, ירה מספר יריות בידית הדלת עד שזו נפתחה ונכנס למשרד ובאיומי אקדח אסף את הכסף שהיה מונח על השולחן לתוך שקית שהייתה במקום. שותפו כיוון אקדח אל עבר מתדלקים והורה להם שלא לזוז ולהוציא את הכסף שברשותם ובכך שדד 3,000 ₪ נוספים. השניים נמלטו מהמקום, ומשהבחין הנאשם במתדלק הלוחץ על לחצן מצוקה ירה לעברו מספר כדורים וכתוצאה מכך נגרמו לאותו מתדלק פצעי ירי בצוואר ובכתף.

בע"פ 5430/16 אפשטיין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.8.2017) קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע, לאחר הליך הוכחות בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע, פגיעה בנסיבות מחמירות והשמדת ראיה והעמיד את עונשו על 8 שנות מאסר חלף 9 שנות מאסר ו-4 חודשי מאסר על תנאי שהופעלו במצטבר שגזר עליו בית המשפט המחוזי. במקרה זה הנאשם ובנו נכנסו למשרד נסיעות כשהנאשם מחזיק בסכין וחבוש קפוצ'ון כשבנו ממתין לו בחוץ, כיוון לעבר המתלונן את הסכין וצעק שימסור לו את הכסף וכשזה אמר לו שאין לו כסף חתך אותו בצווארו ובפניו באמצעות הסכין, אחז בתיק מסמכים שהיה בו מעל לחצי מיליון שקלים, חתך את המתלונן בידו כשזה ניסה למנוע ממנו לקחת את התיק ונמלט יחד עם בנו מהמקום באמצעות אופניים חשמליים. בעניין סלאימה דחה בית המשפט העליון את ערעורם של נאשמים שהורשעו בעבירות של ניסיון שוד, פריצה למקום מגורים, תקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות וקשירת קשר לביצוע פשע, והותיר על כנו עונש של 50 חודשי מאסר.

במקרה זה פרצו הנאשמים לדירת מגורים לאחר שהורידו את מפסק החשמל במטרה לשדוד את המתלוננים כשהם מצוידים בכפפות, כובעים, אזיקונים, סרט הדבקה ותיקים, תקפו והכו את המתלוננים ונמלטו כשמטרה הוזעקה למקום, לאחר שאחד מהמתלוננים הצליח להימלט מהדירה.

בע"פ 7269/21 מדינת ישראל נ' גבריל (פורסם בנבו, 7.4.2022) בית המשפט העליון קיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש ודחה את ערעור הנאשמים שהורשעו בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע, ושהייה בישראל שלא כחוק. בית המשפט העליון העמיד את עונשו של נאשם 1 על 40 חודשי מאסר חלף 27 חודשי מאסר ואת עונשו של נאשם 2 על 60 חודשי מאסר חלף 42 חודשי מאסר, תוך שציינ כי אינו ממצא את הדין עם הנאשמים כדרכה של ערכאת הערעור.

במקרה זה הנאשמים הגיעו לביתו של המתלונן, קשיש, קשרו את גופו ואת ידיו באמצעות ניילון והכו אותו. נאשם 1 כיסה את פניו של המתלונן במגבת כדי להשתיקו, ונאשם 2 חיפש כסף בחדרי ביתו וכשלא מצאו נטלו את מכשיר הטלפון הנייד שלו ועזבו את המקום.

בע"פ 1114/15 גנאים נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.11.2015) בית המשפט העליון דחה את ערעורו של נאשם שהצטייד בכפפות ובכלי הנחזה לאקדח ויחד עם אחר שדדו חנות מכולת כשהם רעולי פנים והותיר על כנו עונש של 42 חודשי מאסר, חרף העדר עבר פלילי וחרף כך שלא היה שימוש באלימות פיזית.

בע"פ 7786/21 אזמה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.7.2022) (להלן: "עניין אזמה") דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם 1 שהורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות ובנהיגה ללא רישיון ואת ערעורו של נאשם 2 (ע"פ 8424/21) שהורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות והותיר על כנם עונשים של 3 ו-4 שנות מאסר בהתאמה שהטיל עליהם בית המשפט המחוזי. לצד זאת קיבל בית המשפט העליון חלקית את ערעור המאשימה (ע"פ 7814/21) בכך שקבע כי חלק מהעונש שהוטל עליהם ירוצה במצטבר לעונש המאסר שהם מרצים בגין תיק אחר חלף קביעת בית המשפט המחוזי כי עונש המאסר שהוטל עליהם ירוצה בחופף לעונש אותו הם מרצים. במקרה זה החליטו הנאשמים יחד עם אחר לשדוד חנות לממכר תכשיטים והמרת מטבע. האחר הצטייד ברעלה, סכין יפנית, אזיקונים וסרט הדבקה. נאשם 2 שלף חפץ הנחזה לאקדח ודרש מבעל העסק ובנו להעביר לתוך שקית סכומי כסף גדולים ונמלטו מהמקום.

בע"פ 3784/23 שמא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.06.2023) בית המשפט העליון קיבל באופן חלקי את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של סיוע לשוד של סופרמרקט באיומי אקדח בנסיבות מחמירות ונהיגה בזמן פסילה וניכה מתקופת המאסר שהוטלה עליו בבית המשפט המחוזי (20 חודשים) את התקופה בה שהה במעצר. הסיוע במקרה זה בא לידי ביטוי במתן רכב לביצוע השוד ובקבלת תמורה לאחר השוד. בע"פ 5209/17 אבו נסרה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.01.2018) בית המשפט העליון דחה את ערעורו של נאשם 1 שהורשע בעבירה של סיוע לשוד תיק מידה של קשישה בנסיבות מחמירות ובנהיגה ללא רישיון וללא ביטוח והותיר על כנו עונש של 22 חודשי מאסר.

הסיוע במקרה זה בא לידי ביטוי בנהיגה ברכב (ללא רישיון נהיגה) כדי למלט את מבצע העבירה העיקרי שביצע השוד. עייתי בפסיקה שצרפו הצדדים. מטבע הדברים צרף כל צד פסיקה התומכת בעמדתו העונשית. כך המאשימה צרפה את ת"פ (מחוזי-ב"ש) 56422-05-13 מדינת ישראל נ' לוברשטיק (פורסם בנבו, 22.09.2014) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשמים שהורשעו בעברה של שוד בנסיבות מחמירות עונשים שונים. על נאשם 1 בעל עבר פלילי מכהיד בעבירות אלימות ורכוש גזר בית המשפט 11 שנים וחודשיים מאסר הכוללים הפעלה של שני מאסרים מותנים בני 6 ו-8 חודשים שהיו תלויים ועומדים כנגדו במצטבר ועל נאשם 2 שהוא נעדר עבר פלילי גזר עונש של 6 שנות מאסר.

במקרה זה הגיעו הנאשמים לבית המתלוננים ילידי שנות ה-30 שחיים עם ילדיהם ילידי שנות ה-60 כשהם רעולי פנים ומצוידים בפטיש ומוט ברזל, הכו את אחת המתלוננות באמצעות פטיש על ראשה עד שהתמוטטה, תלשו מצווארה שרשראות ולקחו כסף מזומן;

את ע"פ 7752/13 אבו עצא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.10.2015) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע לאחר הליך הוכחות בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, חטיפה והפרת הוראה חוקית והותיר על כנו עונש של 9 שנים וחודשיים מאסר הכוללים הפעלה של מאסר על תנאי בן 8 חודשים במצטבר. במקרה זה הנאשם חטף את המתלוננת בעודה נוהגת ברכבה, הצמיד סכין לצווארה, אזק אותה בידיה וברגליה, כיסה את עיניה ושדד ממנה תכשיטים וכרטיס אשראי, וכשהוא מצמיד את פניה לרצפה דרש ממנה את הקוד של כרטיס האשראי ועזב אותה במקום כשהיא אזוקה. כתוצאה מאלימות הנאשם נשברה ידה של המתלוננת והיא סבלה מפוסט טראומה;

ואת ת"פ (מחוזי-חיפה) 38063-07-15 מדינת ישראל נ' אלשיך (פורסם בנבו, 16.3.2017) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם נעדר עבר פלילי שהורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, הדחה בחקירה ושתי עבירות של שהיה בלתי חוקית עונש של 7.5 שנות מאסר. במקרה זה הנאשם ושני אחרים התפרצו לדירת מתלוננות, השתלטו באלימות עליהן, הכו אחת מהן ושדדו מהבית רכוש רב.

נאשם 1 צרף בין היתר את ת"פ (מחוזי-ים) 54272-09-14 מדינת ישראל נ' מלול (פורסם בנבו, 8.1.2019) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם בעל עבר פלילי שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, חטיפה והתפרצות למקום מגורים עונש של 4.5 שנות מאסר. במקרה זה חטף הנאשם יחד עם אחרים את המתלונן הלוקה בשכלו ושדד אותו, בהמשך הלך לביתו ושדד גם משם את כספו;

ואת ת"פ (מחוזי-ת"א) 44344-01-19 מדינת ישראל נ' פליגלמן (פורסם בנבו, 3.12.2019) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם בעל עבר פלילי שהורשע בארבעה אישומים שונים (המתייחסים כולם לאירועים שאירעו באותו לילה בחנויות נוחות) בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, גניבה, דרישת נכס באיומים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו עונש של 36 חודשי מאסר הכולל הפעלה של מאסר מותנה בן 8 חודשים חציו במצטבר. במקרה זה שדד וביצע עבירות נוספות כאמור בשלוש חנויות נוחות בהיקף כולל של כ-1,200 ₪, כשבאחד המקרים אף עשה כן באיומי סכין. נאשם 2 צרף בין היתר את ע"פ 4949/15 מקדסי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 17.3.2016) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של קשירת קשר לפשע, ניסיון שוד בחבורה והחזקת כלי פריצה והותיר על כנו עונש של 40 חודשי מאסר והפעלת של מאסר על תנאי בן 7 חודשים שהיה תלוי ועומד כנגדו חציו במצטבר. הנאשם מיקד את ערעורו על עקרון אחידות הענישה לאחר שנאשם נוסף באותו תיק, שהורשע בעבירות נוספות של קשירת קשר לביצוע פשע, שוד בחבורה, החזקת נשק והחזקת אביזר לנשק, נדון במסגרת הסדר סגור ל-72 חודשי מאסר בפועל.

במקרה זה הנאשם והנאשמים האחרים נכנסו לדירה של אשה מבוגרת (בת 70) כשהם מצויידיים באקדח דמה, אזקו אותה וביקשו ממנה מפתח של הכספת. כשזו אמרה להם שהמפתח לא ברשותה הם עזבו את המקום; ואת ע"פ 8487/15 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 8.11.2016) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם בגיר-צעיר שהורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע ושוד מזוין והותיר על כנו עונש של 24 חודשי מאסר. במקרה זה שדד הנאשם יחד עם שלושה נאשמים אחרים בצוותא חדא נהג מונית באמצעות איום בחפץ דמוי אקדח ושימוש באלימות חמורה, את רכבו, שני טלפונים ניידים, וכן 3,000 ש"ח במזומן שהיו ברשותו ובמונית. נאשם 3 צרף בין היתר את ת"פ (מחוזי-ב"ש) 45696-07-22 מדינת ישראל נ' אבו עסא ואח' (פורסם באתר בית המשפט, 3.7.2023) בו גזר מותב זה על שני נאשמים שהורשעו בעבירות של שוד (לא בנסיבות מחמירות) וחבלה במזיד ברכב עונש של 28 חודשי מאסר. במקרה זה שני נאשמים בסיוע של נאשם נוסף שדדו מחשב ניהול של מחפר באתר עבודה ולשם כך נקטו באלימות כלפי השומר במקום;

ואת ת"פ (מחוזי-ב"ש) 39733-07-21 מדינת ישראל נ' דוד (פורסם באתר בית המשפט, 5.1.2023) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, החזקת סכין, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא פוליסת ביטוח תקפה עונש של 36 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשם ואחר הצטיידו בסכינים ובמסכות ושדדו את רכבה של מתלוננת שהחנתה את רכבה ואת הטלפון הנייד שהיה ברשותה.

נאשמים 4-5 צרפו למשל את ע"פ 2849/13 מדינת ישראל נ' טגבא (פורסם בנבו, 23.05.2013) בו דחה בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת העונש שהוטל על נאשם שהורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, פציעה בנסיבות מחמירות ושידול להטרדת עד ואשר נדון לעונש של 6 חודשי מאסר לריצוי עבודות שירות. במקרה זה הגיע הנאשם לעזור לאחיו הקטין שהזעיק אותו בשל סכסוך שהתגלע בינו לבין המתלונן. הנאשם הגיע עם אחרים מצויד בחפץ חד, פצע את המתלונן ולקח לו את מכשיר הטלפון הנייד וציוד נוסף;

את ע"פ 5753/17 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.3.2018) בו קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות בצוותא והפחית בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם את עונשו ל-15 חודשי מאסר חלף 18 חודשי מאסר שהטיל עליו בית המשפט המחוזי. זאת, על רקע נתוניו הייחודיים של הנאשם כאמור בחוות דעת פסיכיאטרית ומעורבותו המשנית באירוע. במקרה זה שדד הנאשם עם אחר את המתלוננים תוך איום במוטות ברזל כשהם לוקחים מהמתלוננים כסף מהארנק ומכשיר טלפון נייד.

ת"פ (מחוזי-חי') 67300-12-22 מדינת ישראל נ' כבדה (פורסם בנבו, 9.11.2023) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירה של סיוע לשוד בנסיבות מחמירות עונש של 10 חודשי מאסר. במקרה זה סייע הנאשם לאחרים לשדוד מעוברת אורח את תיקה, תוך שאחד מהאחרים תקף אותה בכך שהפילה ובעט בגבה ובסוף לקחו ממנה טלפון נייד וכסף במזומן שהיה בתיק. הנאשם, צעיר ונעדר עבר פלילי, סייע בכך שהוא המשיך לרוץ עם התיק לאחר שהאחרים נטלוהו מהמתלוננת, מבלי שהתקרב אליה כלל.

אציין, כי ב"כ נאשמים 4-5 הפנה גם לפסיקה שעניינה ענישה מקלה מטעמי שיקום, וזאת במגוון עבירות. מן הסקירה שפורטה לעיל, עולה כי קשה למצוא מקרים שבהם נסיבות ביצוע עבירת השוד הן חריגות וחמורות כבענייננו, כאלו שבהן שילוב בין תכנון מוקפד ומדוקדק של מספר מעורבים, עם יסוד של שלילת חירות, גם של קטין, ופגיעה פיזית בקרבן בביתו, יחד עם גניבה של רכוש בשווי של מאות אלפי שקלים.

עוד אציין, כי גם הפסיקה הנוספת (והרבה) שהגישו הצדדים, אשר עיינתי בה, לא מתייחסת לנסיבות ייחודיות כבענייננו. 27. לא מצאתי לחרוג ממתחמי העונש ההולם בעניינם של כלל הנאשמים, ובגדרי המתחמים נתתי משקל להודאת הנאשמים, אשר בין היתר חסכה את העדת המתלוננים ובאופן כללי חסכה בזמן שיפוטי; לפיצוי שפיצו הנאשמים את המתלוננים עוד בטרם נגזר דינם; לנסיבותיהם האישיות-משפחתיות של הנאשמים; לפגיעה בחירות שחוו הנאשמים עד עתה ולפגיעה של עונש מאסר בנאשמים ובמשפחותיהם.

28. כן נתתי משקל לאמור בתסקירי שירות המבחן בעניינם של נאשמים 1, 4 ו-5 ולחוות הדעת הפרטיות שהוגשו בעניינם של נאשמים 2, 4 ו-5, לרבות בהקשר של האחריות שלקחו על מעשיהם, החרטה והאמפטיה שגילו כלפי המתלוננים והמוטיבציה להשתקם.

עם זאת, מצאתי לדחות ההמלצה העונשית של שירות המבחן להטיל מאסר לריצוי בעבודות שירות בעניינם של נאשמים 4 ו-5.

לא התרשמתי שנאשמים 4 ו-5 עברו הליך שיקומי משמעותי אשר מצדיק כאמור חריגה ממתחם העונש ההולם. כפי שצוין בתסקיר של נאשם 4, הלה הביע חרטה ותחושת בושה וצער, ואולם ההתרשמות היא שהוא עסוק בעיקר במחירים האישיים שהוא משלם במישור האישי והמשפחתי. שירות המבחן הוסיף כי מברור שערך עם המסגרת הפרטית עולה שהטיפול נמצא בשלבי הראשונים בלבד, כאשר עיתוי פניית נאשם 4 לטיפול יכול להיתפס כצעד מגמתי במטרה להשפיע על ההליך המשפטי. שירות המבחן הוסיף כי אין זה מפגשו הראשון של נאשם 4 עם ההליך הפלילי, כי הוא מתקשה לקחת אחריות למעשיו ומנסה למזער את חלקו, נוטה לבטא עמדה קורבנית, מבליט את חלקיו המתפקדים ועושה מאמץ להסתיר חלקים בעייתיים בהתנהלותו, אף שעולים דפוסים עברייניים בהתנהלותו, כי הוא מתקשה להסביר את מניעיו בבצוע העבירה וכי רב הנסתר על הגלוי לעניין זה אם כי נראה כי ביצע זאת על רקע רצון בהשגת רווח כספי קל. שירות המבחן הוסיף כי הוא לא בא בהמלצה להטיל על נאשם 4 צו מבחן לאור התרשמותו שלא נוצר פתח להמשך מעורבות השירות בעניינו.

כאן המקום להזכיר, שנאשם 4 לא הגיע ללמעלה משליש מהמפגשים הטיפוליים במסגרת הפרטית. כפי שצוין בתסקיר של נאשם 5, הלה שומר על עמימות בנוגע למעורבותו בעבירות, התייחס בטשטוש ובצמצום לנסיבות ביצועו, נוקט בדפוסי הסתרה בקשר עם שירות המבחן כשלדבריו הסכים לסייע לשאר הנאשמים על רקע חברותם מבלי שידע מה העבירות שבוצעו, התקשה להעמיק בטיב הקשר עם שאר הנאשמים, התקשה להתייחס לדפוסי המכשילים, תיאר את הפיתוי הכספי והלחץ מצד הנאשמים האחרים, ביניהם אחיו, לבצע את המעשים, ונראה כי חש מחויבות לשמור על שאר הנאשמים ובעיקר על אחיו. עוד התרשם שירות המבחן כי נאשם 5 נגרר ונתון להשפעות חברתיות, מנהל קשרים שוליים ומערכת ערכים בעייתית, כי הוא נוהג באימפולסיביות ועלול לחצות את גבולות החוק להשגת מטרותיו, כי קיים פער בין דיווחיו על אורח חיים נורמטיבי ותפקודי קודם לעבירה לבין חומרת העבירה שעבר. בחוות הדעת הפרטית בעניינו של נאשם 5 צוין שעורכות חוות הדעת התרשמו, בין היתר, מקווי אישיות נרציסטיים, ומכך שלא ניתן היה לשלול קווי אישיות אנטי סוציאליים, כאשר גם בעניינו עלה שהוא הגיע באופן בלתי סדיר למפגשים הטיפוליים.

מכל מקום, אף אם הייתי סבור ששיקול השיקום בעניינם של נאשמים 4-5 הוא ממשי, יש לזכור ששיקול זה הוא לא השיקול היחיד שעל הפרק. בהינתן חומרת האירוע (אף משידענו כי נאשמים אלה נטלו בו חלק כמסייעים), יש לתת ביטוי של ממש לשיקולי הגמול וההרתעה. בעניין זה ראו למשל רע"פ 6607/21 חסון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.10.2021), פסקה 21:

"אשר לטענת המבקש בדבר שיקומו - כידוע, "שיקולי שיקום אינם חזות הכל", ולצד שיקולים אלו נדרש בית המשפט לשקול שיקולי ענישה נוספים, בכלל זה אינטרס השמירה על ביטחון הציבור, הרתעת הרבים והיחיד וגמול (רע"פ 5613/20 אלהוזייל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.8.2020))."

עוד אציין, כי ראוי לזכור שהמלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה. לצד ההכרה בחשיבותו של שירות המבחן יש לזכור כי זה מתמקד בשיקומו של הנאשם בעוד שבית המשפט אמון על בחינת אינטרסים, שיקולים ותכליות ענישה רחבים ונוספים דוגמת הגמול וההרתעה, ובמקרה המתאים ידחה בית המשפט את המלצת שירות המבחן בשל אלה. ואחר כל האמור אציין, כי לא התעלמתי ממאמצי השיקום שערכו נאשמים 4-5, ומהפרוגנוזה החיובית בעניינם, ולא לה יינתן משקל בתוך מתחם העונש ההולם.

29. נתתי משקל גם לעבר הפלילי של נאשמים 1, 2, 4 ו-5.

לנאשם 1 עבר פלילי הכולל 4 הרשעות שכולן קשורות לעבירות שוד או גניבה. הרשעתו האחרונה מחודש פברואר 2015 מתייחסת, בין היתר, למספר עבירות שוד, בעטיה נדון בהסדר טיעון "סגור" לעונש של 8 שנים וחודשיים מאסר, עונש שכלל הפעלת מאסרים מותנים בני 10 ו-4 חודשים, חציים בחופף וחציים במצטבר. באותו תיק נדון גם לעונש של מאסר מותנה בן 12 חודשים שתלוי ועומד כנגדו עתה.

יצוין, שגם בהרשעתו הלפני האחרונה, מיום 4.4.2011 נדון נאשם 1 לשנתיים מאסר בגין עבירות של ניסיון לשוד מזוין/בחבורה וקשירת קשר לביצוע פשע.

מאסרים אלה והמאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד כנגדו, לא הרתיעו את נאשם 1 מלשוב ולתכנן ולבצע עבירת שוד בנסיבות מחמירות. נראה אפוא כי נאשם 1 בחר באורח החיים העברייני כדרך חיים ובשוד כ"מקצוע" של ממש. כזכור, שירות המבחן התרשם, בין היתר, שנאשם 1 חבר לחברה שולית, שהוא מתקשה בדחיית סיפוקים והצבת גבולות, מגמיש את גבולותיו בעת משבר, מתקשה לגייס כוחות לעריכת שינויי בחייו, מבטא דפוסי חשיבה והתנהגות עבריינית, על אף הצהרותיו המילוליות בדבר רצונו להתנתק מחברה עוברת חוק עמה התרועע ומתקשה הוא לצאת ממעגל העבריינות ולנהל אורח חיים תקין.

שירות המבחן הוסיף כי ההליכים הפליליים ועונשי המאסר שריצה אינם מהווים עבורו גורם מרתיע. ההתרשמות היא מסיכון רב להישנות התנהגות עוברת חוק.

על רקע האמור, נראה שיש לקחת ב"ערבון מוגבל" דבריו של נאשם 1 על אודות כך שזו הפעם, עם השינוי בנסיבותיו האישיות-משפחתיות, הוא החליט לשנות מדרכיו. דברים דומים לכך אמר גם בטרם נגזר דינו בהרשעתו האחרונה. שיקול ההרתעה האישית הוא אך נדרש בעניינו של נאשם 1, ובאופן מובהק.

כאן מוצא אני לציין, כי אף שבסופו של יום לא מצאתי לחרוג מההסדר שבין הצדדים, תמהתי על הסדר זה, במסגרתו הגבילה עצמה המאשימה לעונש של 6 שנות מאסר בלבד בעניינו של נאשם 1, היינו לעונש שמגלם פחות משליש מהעונש שניתן להטיל על מי אשר מבצע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות, וזאת חרף העובדה שנסבותיו של שוד זה הן חמורות וחרירות וחרף העובדה שלנאשם 1 עבר פלילי מכביד ביותר, בעבירות אלו ממש.

החלטתי לא לחרוג מההסדר ולא להטיל עונש חמור מ-6 שנות מאסר נבעה בעיקרה מן ההלכות הנוהגות לעניין כיבוד הסדרי טיעון.

כאמור, לנאשם 1 מאסר על תנאי בן 12 חודשים (מת"פ 45275-05-13) שהוא בר הפעלה. בהתאם לסעיף 58 לחוק העונשין, מאסר על תנאי יש להפעיל, ככלל, במצטבר לעונש המאסר שמוטל. נראה, כי בעניינו של נאשם 1 נכון יהיה מקל וחומר להפעיל את מלוא תקופת התנאי במצטבר לעונש שיוטל עליו לנוכח עברו הפלילי המכביד ושיקולי ההרתעה הנדרשים בעניינו, ואולם אם מצאתי בכל זאת לחפוף במידת מה חלק מתקופת התנאי, נעשה הדבר לנוכח הודאתו במיוחס לו, על הנגזר מכך. העבר הפלילי של נאשם 2 כולל שלוש הרשעות בעבירות רכוש בגין ריצה תקופות מאסר, כשהאחרונה מהן היא משנת 2018. לנאשם 3 הרשעה קודמת אחת מחודש יולי 2023 בעבירות זיוף ומרמה במסגרתה הוטל עליו עונש של 42 חודשי מאסר אותו הוא עדיין מרצה. כאמור המאשימה הסכימה לחפוף שנת מאסר מהעונש שיוטל עליו בתיק דנן לעונש המאסר שאותו הוא מרצה זה מכבר וב"כ נאשם 3 עתר לחפיפה מלאה של עונש זה ולמצער של מרביתו. בנסיבות העניין סבורני שאין מקום לקבל את עמדת ב"כ נאשם 3. זאת, בשים לב לעקרון ההלימה שנדרש בכל תיק ותיק, לחומרת הפגיעה והנזק בכל תיק ותיק, לשונות בזהות הקרבנות ולהרתעת החסר של נאשם 3 עת החליט להשתתף בשוד בנסיבות מחמירות כשהתיק האחר תלוי ועומד בעניינו. עוד אציין, כי טענת נאשם 3 על כך שמאמצי השיקום שלו בתיק הקודם ירדו לטמיון בשל עונש המאסר שהוטל עליו אינה ברורה, שכן להליכי השיקום שם ניתן משקל מוגבל בשל מעצרו בתיק דנן (ראו פסקה 25 בגזר דינו הקודם בת.פ 50095-09-20), ולכן אין לנאשם 3 אלא להלין בעניין זה על עצמו. לצד זאת, בשים לב לענישה בכללותה, לקרבה היחסית בזמן ובמהות התיקים ולכך שלנאשם 3 אין עבר פלילי מכביד יתר על המידה, סבורני שניתן לחפוף תקופה ממושכת במקצת מזו שלה הסכימה המאשימה. לעניין השיקולים בחפיפת מאסר במאסר קודם ראו עניין אזמה הנ"ל, פסקאות 57-65. העבר הפלילי בעניינו של נאשם 5 כולל שתי הרשעות, אחת מהן במגוון עבירות רכוש, בעטיה נדון ל-17 חודשי מאסר, ואולם משאלו התיישנו לא מצאתי לתת להן משקל. עוד אציין, כי בעניינם של כלל הנאשמים נתתי משקל גם לשיקול הרתעת הרבים היפה לגזרה זו של עבירות (ראו למשל ע"פ 1399/91 ליבוביץ' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 24.1.1993], פסקה 13).

30. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:
נאשם 1

א. 6 שנות מאסר בפועל.

אני מפעיל את המאסר המותנה בן 12 חודשים מת"פ מת"פ 45275-05-13 באופן ש-8 חודשים ממנו ירוצו במצטבר ו-4 חודשים ממנו ירוצו בחופף לתקופת המאסר שהוטלה על נאשם 1 בתיק זה.

סך הכל ירצה 6 שנים ו-8 חודשים מאסר בפועל החל מיום המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.

ג. פיצוי בסך של 20,000 ₪ לנפגעי העבירה. בהתאם לעדכון הצדדים הפיצויים שולמו זה מכבר, וככל שכך הם פני הדברים אין צורך בפיצוי נוסף.

ד. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור במשך 24 חודשים מיום שחרורו עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע שנעברה תוך הסתייעות ברכב.

נאשם 2

א. 5 שנות מאסר וחצי בפועל בניכוי ימי המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.

ג. פיצוי בסך של 20,000 ₪ לנפגעי העבירה. בהתאם לעדכון הצדדים הפיצויים שולמו זה מכבר, וככל שכך הם פני הדברים אין צורך בפיצוי נוסף.

ד. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור במשך 24 חודשים מיום שחרורו עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע שנעברה תוך הסתייעות ברכב.

נאשם 3

- א. 5 שנות מאסר וחצי בפועל בניכוי ימי המעצר (ימי מעצר הקשורים בתיק זה בלבד. לא ינוכו ימי מעצר בהם היה במקביל אסיר או עצור בתיק אחר).
- 18 חודשים מתקופה זו ירוצו בחופף לעונש המאסר אותו מרצה כעת הנאשם במסגרת ת.פ. 50095-09-20, והיתרה (48 חודשים) תרוצה במצטבר לעונש מאסר זה.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.
- 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.
- ג. פיצוי בסך של 20,000 ₪ לנפגעי העבירה. בהתאם לעדכון הצדדים הפיצויים שולמו זה מכבר, וככל שכך הם פני הדברים אין צורך בפיצוי נוסף.
- ד. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור במשך 24 חודשים מיום שחרורו עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע שנעברה תוך הסתייעות ברכב.
- ה. בהתאם להסכמות שבין הצדדים רכב האאודי מ.ר. 95-540-52 שנתפס, הקשור לנאשם 3, יוחזר לבעליו בכפוף לחילוט של 17,000 ₪ לטובת אוצר המדינה.
- נאשם 4
- א. 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר (מאחורי סורג ובריח).
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.
- 5 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.
- ג. פיצוי בסך של 20,000 ₪ לנפגעי העבירה. בהתאם לעדכון הצדדים הפיצויים שולמו זה מכבר, וככל שכך הם פני הדברים אין צורך בפיצוי נוסף.
- ד. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור במשך 24 חודשים מיום שחרורו עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע שנעברה תוך הסתייעות ברכב.
- נאשם 5
- א. 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.
- 5 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.
- ג. פיצוי בסך של 20,000 ₪ לנפגעי העבירה. בהתאם לעדכון הצדדים הפיצויים שולמו זה מכבר, וככל שכך הם פני הדברים אין צורך בפיצוי נוסף.
- ד. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור במשך 24 חודשים מיום שחרורו עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע שנעברה תוך הסתייעות ברכב.
- בנוסף, ובהתאם להסכמות, רכב סקודה מ.ר. 33-978-67 שנתפס יחולט לטובת אוצר המדינה.
- זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.
- ניתן היום, ו' אלול תשפ"ד, 09 ספטמבר 2024, במעמד הצדדים.